

ORSZÁGOS KIS-
TULAJDÓ

+ 3 lei

Taxa postală plătită în numerar conform
aprobării Dir. Gen. PTT No. 157.012/1934.

MAGYAR LAPOK

Primredactor și redactor responsabil:
dr Paál Árpád

VII. — 30. (1744) Oradea, 1938. febr. 9.

Primcolaborator: **dr Gyáriás Elemér**

Együttműködő összefogást akarnak létre- hozni az ellenzéki pártok

Elentétek Maniu és a „Mindent a hazáért” párt között. Jóváhagyóan véleményezte a törvényhozó tanács a ho- nossági rendelet végrehajtási utasítását

Bukarest. Saját tud. A király hétfőn este hat órakor kihallgatáson fogadta Goga miniszterelnököt. Este nyolckor az uralkodó Istrate Micescut fogadta. A kihallgatás egy órát tartott.

Bukarest. Saját tud. Vasárnap este a miniszterelnök lakásán másfélórás tanácskozás volt Tatarescu és Goga között.

AZ ÁLLAMPOLGÁRSÁGI RENDELET VÉGREHAJTÁSI UTASÍTASA AZ URALKODÓ ELŐTT.

Bukarest. Saját tud. Az állampolgárságok felülvizsgálásáról szóló rendelet törvény végrehajtási utasítását kedden terjesztette a király elé az igazságügyminiszter, miután a törvényhozási tanács hétfőn már jóváhagyóan véleményezte.

A végrehajtási utasítás tartalmazza 157 njonnan kinevezendő bíró névsorát, akik a felülvizsgálás gyors elvégzése céljából szükségesek.

CSÜTÖRTÖKÖN TÁRGYALJA A SEMMITŐSZÉK MANIU FELPOLYAMO- DÁSÁT.

Bukarest. Saját tud. Maniu Gyula felfolyamodását a választójogi törvényt módosító rendelet-törvény alkotmányossága kérdésében csütörtökön fogja tárgyalni a Semmitőszék teljes ülésű tanácsa.

Bukarest. Saját tud. Az ellenzéki pártok együttműködésének megvalósítására irányuló

munka nehezen halad, részben, mert a liberálisok hallgatolagosan támogatni kívánják a kormányt, részint pedig azért, mert Maniu és a „Totul pentru Tara” között külpolitikai tekintetben nagy ellentétek vannak. Egyes lapok szerint az ellenzéki pártok választási együttműködését előkészítő tárgyalások mégis jó úton haladnak a megvalósulás felé.

Ennek azonban ellentmond Maniunak a „Curentul” keddi számában megjelent nyilatkozata, amely szerint nem tud semmit arról, hogy a Liberális és a Nemzeti Parasztpárt között ilyen irányú tárgyalások folynának. — Ugyane nyilatkozatában Maniu a „Totul pentru Tara”-ra is céltűni látszik amikor így nyilatkozik:

— Mindig azt állítottuk, hogy kötelességünk szembehelezkedni a totális rendszerekkel és támogatnunk kell a nemzeti demokráciát. Ha mi egy totális rendszerű tengelyhez csatlakoznánk, a román nép tragikus sorsa meg volna pecsételve.

A MAGYAR PÁRT VEZETŐI BUKARESTBEN

Bukarest. Saját tud. A napokban a Magyar Párt vezető politikusi Bukarestben tartózkodtak. Hír szerint tárgyalásokat folytattak a kormánnyal, választási egyezmény megkötésére. A pártvezetőség erre vonatkozólag még semmit sem közölt a sajtóval.

Kitiltották a Le Temps című francia fél- hivatalos lapot Németországból

Anglia várakozó álláspontja helyezkedett a német eseményekkel szemben. — Élénk tanácskozások az angol és francia kormány között

Berlinből jelentik: A „Temps” című francia félhivatalos lapot a német birodalom egész területéről kitiltották. A német távirati iroda ezzel kapcsolatban kiadott közleménye kifejezésre juttatja, hogy a lap vasárnapi száma állítólag Bazelből érkezett jelentést közölt, amely telve van valótlanságokkal. (A „Temps” cikkét tegnap számunkban mi is közöltük azzal a megjegyzéssel, hogy a naplószerű leírás hiteléhez nagyon is kétség fér. A Szerk.) Német részről ennek a cikknek közlését felelőtlen hutmérgezésnek tekintik és úgy vélekednek, hogy az súlyosan árt a német-francia viszonyoknak.

Londonból jelentik: Angol hivatalos körök egyelőre várakozó álláspontja helyezkednek a német eseményekkel szemben. Az angol és francia kormány között e kérdésben élénk tárgyalások indultak és az események folytán bekövetkezett természetszerű bizonytalanság vont maga után azt is, hogy Olaszország a Londonnal való érintkezés felvételét újból megkísérelte. Az angol kormány Olaszország lépését nagy örömmel vette. Különös örömmel vették tudomásul azt, hogy Olaszország azonnal résztvett a megszigorított tengeri ellenőrzésben és hogy 20 ezer olasz önkéntest állítólag visszarendelt Spanyolországból.

A romániai német nép elismerése

Nemcsak a belföldi, de a külföldi német lapok is nagyjelentőségű állami aktusként méltatják azt a választási egyezményt, melyet a Goga-kormány mult héten kötött a romániai német népközösséggel. Magunk is hírül adtuk már ez egyezmény aláírásának ünnepélyes körülményeit és az akkor elhangzott kijelentéseket. Ezek az ünnepélyességek és kijelentések a miniszterelnök hivatali helyiségében, s a kormány több vezető tagjának a jelenlétében történtek. A mostani választási lázban a közönség hajlandó úgy látni az egyezményt, mint amely csupán a képviselői és szenátusi helyek egyrésze felőli rendelkezést foglal magában. Azonban valójában mégse ez a lényeg, hanem inkább az, hogy a kormány milyen kihangsúlyozást adott az aláírás ünnepélyességével és az akkor tett kijelentésekkel. Ezek szerint maga a választási együttműködésre vonatkozó egyezmény csak kiindulási pont, s az igazi lényeg az egész aktusban az, hogy Románia felelős kormánytényezői Románia egyik kisebbségi népének, a belföldi németeknek megadták külön népegységük elismerését. Ezt fejezték ki az egyezmény aláírásának ünnepélyes külsőségei, s az akkor tett kijelentések.

Szükségesnek tartjuk kissé föleleveníteni, illetve aláhuzottabbban részletezni az aláírási szertartás egyes jeleneteit.

A német népközösség elnöke, Fabritius Fritz „a romániai német nép nevében” fejezte ki örömét a választási egyezmény létrejöttén. „A kormány kifejezetten nemzeti-román irányvonala — mondotta — nem akadály, hanem inkább a legmélyebb oka, hogy a miniszterelnök úr elismerje a mi népünk életérdekeit is, azét a népet, mely ebbe a honi talajba mélyen begyökerezett.” A német népközösség elnöke szavaira Goga miniszterelnök válaszolt, s utalt arra, hogy a romániai német nép az első pillanattól óta az állam életébe bekapcsolódott, s megbízhatónak és hűnek mutatkozott. „Eppen azért — folytatta a miniszterelnök — igénybe veheti azt a jogot is a maga részére, hogy az ő népi egyéniségét teljesen megőrizze. Mi készek vagyunk arra, hogy biztosítsuk az ő német kultúrája szabad kifejlődését, s hogy megadjuk a jogot anyanyelvének szabad használatára, továbbá hogy semmi módon akadályokat ne állítsunk útjába gazdasági téren, ahol mindig eleven példaként hatott és a haladás hordozója volt.” Aztán a továbbiak során még azt is mondotta a miniszterelnök: „Meggyőződésem, hogy a romániai német népközösség buzgósággal és odaadással örködik a mi német polgártársaink nemzeti, közgazdasági és kulturális érdekei fölött. Eppen azért úgy tekintjük a német népközösséget, mint a romániai német nép egyedül jogosított képviselőjét, mely a maga építő tevékenységét a román nemzettel való őszinte együttműködésben folytatja tovább a közös haza hasznára.”

A belföldi német lapok kiemelik, hogy ezekkel az ünnepies kinyilatkoztatásokkal a román államban először történt meg a német népnek, mint magábfoglalt és saját külön jogokkal rendelkező népszemélyiségnek az elismerése. Ezt a felfogást tolmácsolta az ünnepélyes aláírás alkalmával a németek parlamenti csoportjának főnöke, Roth Hans Ottó is, ki örömet fejezte ki a miniszterelnök szavai után, amért „a kormány megadta a lehetőséget, hogy

Figyelem!**Figyelem!****Itt van február 10-ke**

Ezen a napon zárjuk le ajándékakciónkon résztvenni akarók listáját. Ezen a napon még elfogadnak vidéki megbízottaink és kiadóhivatalunk is lefizetéseket. Aki ezidélgi nem fizetett elő egy félévre, vagy egész évre lapunkra, annak még módjában áll ezt megtenni, ha részt akar venni a már korábban meghirdetett ajándékok kisorsolásában.

a német népcsoportnak a román államhoz való viszonyát biztos alapra helyezték.

A külföldi német lapok annak a jelentőségét emelik ki, hogy királyi törvényrendelet készült, mely a román nemzeti tárgyak tanítására nézve a romániai német népkisebbségnek saját jogokat biztosít. Az új kormány által hozott legújabb általános rendelkezés szerint az összes középiskolában, s ezek között a népkisebbségek saját magániskoláiban is a román nyelv, irodalom, földrajz és történelem tanára csak fajromán lehet. A németekre vonatkozó különrendelet szerint e tárgyra nézve is olyan német tanárokat alkalmaznak, akik csak a német iskolákra vonatkozó joggal külön képesítő vizsgát tesznek. A németek tehát saját iskoláikra nézve elérték annak a külön képesítő vizsgának a rendszeresítését, amit a magyar iskolákra nézve a magyar ifjú tanárok már évek óta sürgetnek, de eddig még mindig eredmény nélkül. A németek részére a saját fiaikból való külön számképzés így még fokozottabb jelentőségű. Kifejezett gyakorlati megnyilvánulása az annak, hogy a romániai német nép kollektív személyisége, a román állam keretein belül, művelődésügyi tekintetben már elismerést kapott.

Az elvi elismerés a választási egyezmény aláírásakor történt meg, az akkor elhangzott ünnepélyes kijelentések útján. Ellenvehető, hogy mindez csak magának a választási egyezménynek a körülírás, s hogy ebben még valóságos jogalap nem foglaltatik. Mégis politikailag számottevő jelenség, hogy az elvi elismerést a működésben levő kormány elnöke jelentette ki, s a kijelentésnél a kormány vezető tagjai is asszisztáltak. Igazuk van a belföldi német lapoknak, ha kiemelik, hogy hasonló népelismerés a román állam részéről eddig még nem történt, s ez az első eset az ilyen

elismerésre. Közjogilag is megvan az a fontossága, hogy a kijelentés a kormányelnök részéről történt, akinek az egész állam nevében megvan a felelős hatásköre a hasonló nyilatkozatok megtételére. Azt tehát az állam nevében tett kijelentésnek kell tekintenünk. Legalább is úgy vehetjük, hogy az alkotmányos tényezők közül az állam végrehajtó hatalma már elfogadta az állam vezető népe mellett egy kisebbségi népek is a kollektív jogi személyiségét. Az ilyen elismerés már kezdeményezése annak, hogy a többi alkotmányos tényező is hasonló álláspontra helyezkedjék.

Az erdélyi egyesülési határozat hozatalakor szintén kifejezték az együttlakó népek fogalmában a népkisebbségeknek, mint külön-külön népegységnek az elismerését. Azonban ez a határozat csak az egyesülés kimondásában vált állami tényre; egyéb járulékos kifejezések nem kerültek bele se az állami törvényhozó, se a végrehajtó hatalom megállapításába. Így az erdélyi határozatnak az „együttlakó népek”-re vonatkozó elismerése csak az erdélyiek óhajta maradt, aminek jogilag még nincs jelentősége, politikailag pedig csak egy országgrészesnek, s nem az egész országnak a megnyilatkozása. Ennek megfontolásával még inkább élénk tűnhetik, hogy a miniszterelnöknek a romániai németek külön népegységére vonatkozó kijelentése mennyire fontosabb jelentőségű, hiszen az egész állam nevében kifejezett elismerés van benne.

Német népkisebbségi társunk tehát elérte ennek az elismerésnek a fokozatát. Gyakorlati jelentősége ennek az, hogy a román állam végrehajtó hatalma nem egyénenként veszi számba a németeket, hanem olyan összességként, amelynek népi összetartásra is ebből folyó gazdasági és szellemi önállóságra is joga van. Ünrendelkezése lehet külön népként a maga egész népi

társadalmára nézve, s egyénel e népi összesség útján vannak összeköttetésben az állammal, nem egyenkénti magukra hagyatottsággal. Hogy népi összetartásra is van joguk, ebből folyik az a lehetőségük, hogy nevelési ügyükben, nyelvhasználatukban, gazdasági összefogásukban a maguk zártágát megtarthassák, s ebben a maguk irányelvei szerint fejlődhetnek. Gyamu és kárhóztatás emiatt őket az állam végrehajtó hatalma részéről nem érheti, sőt biztatással és jóváhagyással van a különállásuk iránt a hatalom is.

Nem nézzük irigykedéssel, hogy egyik néptársunk ilyen fölemelkedésbe jutott. Sőt kívánjuk, hogy ne csak a kormányhatalom, hanem az alkotmányos tényezők minden hatalmi ágazata, a törvényhozás is, a bírói hatalom is adja meg a külön népegység elismerését. És adja meg az államélet egész folyamata, hogy minden kormányzat a jövőben is a külön népegységek elismerése alapján álljon. A Goga-kormány mostani kezdeményezését éppen ebből a szempontból nemcsak a németekre, hanem a többi olyan kisebbségi népekre is jelentősnek tartjuk, melyek szintén az ország földjében élnek. A németek külön népegységének elismerése példamutatás arra, hogy a nemzeti állam fogalma és iránya nem zárhatja ki az állam vezető népe mellett az állam többi kisebb népeit, s nem zárhatja ki saját népiségük gazdasági és szellemi életvitelének a jogait. A romániai németek népegységének elismerése nekünk, romániai magyaroknak is kilátást nyújt, hogy ezt az elismerést és az abból folyó gyakorlati megkönnyebbüléseket, szabadságokat, s társadalmi, gazdasági és szellemi önrendelkezést mi is elérhetjük. Ezzel a jó reménységgel nézzük német kisebbségi néptársunk fölemelkedését.

A görög király nagybátyja haldoklik

Athénből jelentik: Miklós herceg, a görög király nagybátyja állapota válságosra fordult. Hétfő éjjel a herceg már fölvetta a haldoklók szentségét. A herceg életéért Athén valamennyi templomában könyörgő imát mondtak.

Az idegen város

Irla: Teleszky Anna

Már a harmadik vasárnapja telt néhányhetes itt tartzkodása óta azzal, hogy céltalanul öngöngött az utcákon és maga sem tudta, mihez kezdjen. Kint a város kikötőjében nezelődött egy darabig, aztán fáradtan egy korlátnak támaszkodott. Kis barna filckalapja alá begyűrte hullámos ezöke hajának néhány kiszabadult, laza tincset, esőköpenyét összegombolta a nyakán s úgy érezte, hogy a hideg, ködös levegő átiszívároga ruháján és tagjait dermedt, ólumsúlyúvá nehezíti. Egy pillantást vetett felé: könnyű, kis barna cipője és világos, simán feszülő harisnyája sárpettyekkel volt tele.

Szembe vele, a part mentén hatalmas, lenklyozott hajótestek álltak a tenger olajos vizében. Az egyik hajó fedélzetén sötét nyilas tátongett; a parton álló emelőrudak vissza-visszatérő karja szentömegek zuhatagát hullatta bele. A megezámlálhatatlan árcok, hajókötél és kéményesűrű hálózatára piszkosszínű, füsttől csipős köd néhezedett. Egy induló hajó kéményei okádták a fekete kormot; belsejéből félelmetes, lüktető dobogás hallatszott. A lány mellett csomagokkal zsúfoljt emberek rohantak el, valahol egy rádió hangszórója banális, nyúlós melódiát kevert a kikötő zsvájába.

Ebben a sürgős-forgásban valahogy még jobban egyedül volt, mint otthon a kibérelt hónapozesobájában. Hétköznap nem érezte annyira az egyedüllétet, munkája a laboratóriumban annyira kitöltölte, hogy nem ért rá egyébbel törődni. De vasárnap munkatársai egyszerre elszéledtek melőle, mindenkinek „programja” volt, ő pedig rajtuk kívül még senkit sem ismert és senkihez sem tartozott. Most hirtelen fájni kezdett, megfordult és befelé, az utcák felé indult. Előtte meredezett a sárga, régi vámpépület s rúkpárt sivar, szürke házainak sora. S egyszerre úgy érezte, hogy ez az egész és ismeretlen város ránehezedik idegen-

ségével. A torka összeszorult és hirtelen, mintha menekülni akart volna, meggyorsította lépteit.

A városrészt, ahova jutott, nem ismerte, csak úgy találomra szelte át az utcákat. Elhaladt egy régi, hulló vakolatú barnas ház előtt, földszintjén kocsmá volt, a megnyitó ajtón aporodott, szeszszaggal kevert konyhagőz csapódott feléje. Bent lámpa égett és egy harmonika nyekergett. Egy homályos kapualjban asszonyok gárgó fecesegését hallotta, majdnem futva sietett tovább. Kis idő múlva magasabb házak köze jutott, az egyik feltűnően nagy, modern épület bejárata fölött onkentenül elolvasta a fölírást; kórház volt. A hatalmas kapualjban sokan jártak ki meg be, itt megállt egy pillanatra. Nézte a járókelőket, akik legtöbbször apro csomagot vagy virágot vittek a kezükben és sietve tűntek el a széles, fölfelé kanyarodó lépcsőkön.

Tartoznak valakinek... — gondolta szomorúan. Gondoskodhatnak valakiről, örömet szerezhetnek... S akkor váratlanul jutott eszébe: mi lenne, ha ő is meglátogatna valakit... Előbb nevelésének találta az ötletét, önmaga előtt is szégyelte, de valahogyan nem bírt maera gondolni. De hát kit? — ismételtette magában. Hiszen senkit sem ismer. De talán van valaki, aki már régóta bent fekszik és senkisé nem törődik vele. Lassan ment tovább és egyre tűnődött. Az utcasarkon, a nedves járdán könyvesbódé állt. Falai rikító színű újságokkal, könyvekkel voltak teliaggatva. Egy darabig nézte. Aztán hirtelen odalépett és sietve vett egy képeslapot. Közben megnezte az óráját: fél három volt. Még nem késő — gondolta és tovább ment. Az első boulevardüzletben apró, fehér virágot csomagoltatott be. Arca egészen kipirult, mikor újra visszafelé indult, a kórház irányába.

A hatalmas, simafalú lépcsőházban jólesően érezte a fűtőtestek egyenletes melegét. S lassan igyekezett fölfelé a lépcsőn a csillágo fémkorlát mentén. Az első emeleten bizonytalanul megállt. Az étherszagú meleg folyosón sokan jártak, egy apáca kerekében járó kis asztalt gördített maga

előtt, amelyen alumíniumcsészék csörömpöttek. Ezt az apácát megszólította és elmondta neki, mit akar. Közben kis keztyűs kezében meg-megzorrent a fehér selyepapírba pakolt virág.

Az apáca először csodálkozva nézett rá, de aztán mosolyogva bólintott. — Ertem, — mondta csendesesen, — tessék velem jönni...

A lány követte a vakítóféhér, fénylőpadlóju folyosón keresztül az inskepció szobába. Senki sem volt bent. Az apáca odament a fehér íróasztalon levő kétfedelű könyvekhez. Az egyiket föllapozta, keresgélte egy kicsit, aztán rámutatott az egyik rovatra:

— Jack Duval — olvasta hangosan. — Azt hiszem, ő most a legrégibb betegünk. Tíz hónapja fekszik már itt. Háromszor operálták. Tudótályog... Tudtommal senki sem látogatja. Tehát, ha úgy tetszik... — és fehér főkötőjének szárnyai közül kedvesen, szelíden mosolygott. — Tizenhatos terem, négyes ágy...

— Maga nagyon kedves és jó, hogy ilyesmi eszébe jutott... — mondta a fiatal Jack Duval csengéstelen, halk hangon. Az ágyban nem is feküdt, hanem inkább ült, egymás mögé állított párnákkal volt a háta megtámasztva. Arca sárgaszínű volt, szemé alatt mély karikák húzódtak. Két sovány keze idegesen motoszkált a takarón. — Igazán szép magától — folytatta... De nézzen ide kérem... Nem érdemes, hogy rám bárki az idejét pazarolja... Nekem igazán nem sok van már hátra. Öt nappal ezelőtt operáltak harmadszor... Most már a végén vagyok erőmnek... Tudom és érzem... De ezt a hátralevő időt majd csak kibírom valahogy... Kár volna olyasmivel biztatni, hogy majd jobban leszek... majd meggyógyulok... Értse meg — és fejét ideges, kapkodó lélegzettel fordította a lány felé — értse meg kérem, hogy nem leszek jobban, nem gyógyulok meg... Teljesen tisztába vagyok az állapotommal. Különben is... minek gyógyuljak meg? Senkihez sem tartozom és ha meghalok, senkinek sem fogok hiányozni...

A lány nézte a nagy barna szemeket, melyek lázasan világítottak a halásápadt, elkinzott hom-

A szatmári megyefőnök rendeletileg szabályozta a választási propagandát

Szatmár. Saját tud. Misu Marinescu, Szatmármegye prefektusa két nagyfontosságú rendeletet adott ki. A prefektus megtiltotta, hogy a képviselő és szenátorjelöltek kivül más fejtsen ki választási propagandát, még az öszszejevetelek és egymás közötti választási beszélgetés is tilos. A jelölteknek igazolványt kell kérniök a törvényszékről és a megyei hatóságától annak bizonyítására, hogy szerepelnek a jelölőlistán. A vidéki italméréseket minden hétköznap délután 6 órakor be kell zárni. Vasár- és ünnepnapokon tilos az italméréseket kinyitni. Röplapokat kizárólag a zenzurahivatal előzetes engedélye alapján lehet a nyomdákban előállítani. A zsidók mozgási szabadságát, a kormánynak az állampolgárságok felülvizsgálására hozott határozata alapján, a prefektus olyanformán korlátozta, hogy a zsidókat az idegenellenőrző közegek hatáskörébe utalta. A zsidók csak a jegyzőség, vagy a főszolgabíró útlevelé alapján hagyhatja el lakóhelyét. Tilos a választások alatt fényképeket terjeszteni, alapokat gyűjteni és katonai alakulatokat toborozni. A prefektus egy másik rendelettel a fegyverviselési engedélyek felülvizsgálását határozta el.

Magyarország pénzügyi és gazdasági helyzetéről beszélt a magyar Nemzeti Bank elnöke

Budapestről jelentik: A Nemzeti Bank hétfői közgyűlésén Imrédy Béla bankelnök nagyobb beszédet mondott, melyben kifejtette, hogy ami az utolsó hat év folyamán gazdasági és pénzügyi téren történt Magyarországon, az az alapozás munkája volt.

— Ugy érzem, — mondotta, — mintha párák és ködök völgyből felküzdöttünk volna magunkat a hegy gerincének szélére és most kezdődnek a tura szebbik része: a gerincen való vándorlás. De az ut keskeny és nagyon kell vigyázni, hogy le ne szédüljünk. Ha a kormány úgy itéli meg, hogy ezen a lefektetett alapozáson a gazdasági és szociális haladás erősebb lendületű programját építheti fel, ezt csak örömmel üdvözölhetjük.

lok alól. Valamit felelni akart neki, de hirtelen semmi sem jutott eszébe.

Mikor később elment, újra találkozott az apáccal. Megkérdezte: — Kérem... tényleg nem lehet rajta már segíteni?... — Az apaca arca komoly lett: — Legföljebb egy hónapja van még hátra...

Márciusra a kórház langyosra fűtött, üveggel fedett tetőtéraszára sok lábadozó beteget fölvittek a liften. A sápadt arcok mosolyogtak a koratavaszi verőfényben és megújult életörömmel néztek az alattuk elterülő zúgó várost. A fekvőszékek között fölállított növények új hajtásain csillogott a nap. Vasárnap volt és a liftajtó újra és újra nyílt, látogatók jöttek, mentek. Később a professzor fehérköpönyeges, magas alakja is megjelent, két fiatal orvos kíséretében. Jó kedvében volt a professzor, szürke szemé jószágon fénylött, mialatt körbejárt és a betegekkel beszélgetett. Jack Duval fekvőszékénél sokáig állt és nézte a fiú megszeledett vállait, sugárzó arcát és életvidámságot tükröző szemét. Aztán ravaszul mosolyogva fordult a „látogató” aranyosan fénylő szőke feje, boldogságot sugárzó keskeny kis arca felé: — Hát bizony, így van ez... Ahol mi már, öreg orvosok kifogyunk a tudományból, ott a szerelem még csodákra képes...

Mikor a professzor később továbbment, Jack Duval símogatólag tette rá kezét a lány karjára és tovább folytatta a félbehagyott magyarázatot: — Látod, ott messze alattunk, az a Saint Michel katedrális... két csillogó tornya van; ebben a templomban kereszteltek engem... Arra lent a régi városrészben, csak a mohlepte teteje látszik annak a nagy sárga épületnek, ott jártam iskolába... És arra meg a kikötő... Öt éves voltam, mikor nagyapám először vitt magával egy rezzant, lötytyedvitorlájú bárkán... Sohasem felejttem el azt a napot... Túl a kikötőn sárgán hullámzó homokdombok emelkednek; napheoszat csúszkáltunk ott gyerekkoromban a barátaimmal... És nézd a tengert...

A lány tündöklő szemmel fordult a fiú felé. Mosolygott és szótlanul intett.

A külföld érdeklődése nagyjelentőségűvé teszi Horthy kormányzó lengyelországi látogatását

„Hiábavaló minden olyan erőfeszítés, amely Lengyelországot el akarja téríteni a Magyarországgal való békés együttműködéstől”

Varsóból jelentik: A „Czas” vezércikkében megállapítja, hogy a lengyel közvélemény Horthy kormányzó látogatásában annak bizonyítékát látja, hogy a két állam meg akar maradni a békés együttműködés keretében. A külföld érdeklődése a látogatás eseményei iránt még jobban kiemeli az utazás jelentőségét. Kétségtelen ugyan, hogy a látogatás nyomán téves kommentárok fognak majd napvilágot látni, de a lengyel közvélemény régóta hozzászokott már ahhoz, hogy el akarják téríteni Lengyelországot a Magyarországgal való együttműködéstől. A jelen pillanatban azonban minden ilyen irányú erőfeszítés hiábavaló volna, mert

még Franciaországban is, ahol legutóbb még bizonyos előítélettel voltak Magyarország iránt, az a vélemény tört utat magának, hogy Magyarország nélkül nem lehet szó a Duna-medence megszervezéséről.

Lengyelország csak folytatni fogja ezt az irányt, amelyet már régen megkezdett. Kívánatos volna, hogy példáiát mindazok az államok kövessék, amelyeknek érdekei, — sőt igen nagy érdekei — fűződnek ehhez.

KÁNYA MAGYAR KÜLGYMINISZTER VARSÓBAN.

Bieloviecaból jelentik: Kánya Kálmán magyar külügyminiszter a vadászbéd után Csáky István gróf kíséretében megtekintette az elkerített tenyészterületen élő bölényeket. Estebéd után a pályaudvarra hajtottak és beszálltak Beck külügyminiszter különvonatába. Ugyanezen a vonaton utazott Rydz-Smigly tábornagy is Varsóba, ahova kedden reggel érkeztek meg. Délben Varsó polgármestere, Starzinsky villásreggelit adott a magyar külügyminiszter tiszteletére a varsói fehér palotában. Este Beck külügyminiszter ad ebédet magyar kollégája tiszteletére.

EBÉD MOSCICKI ELNÖK VADÁSZKASTÉLYÁBAN.

Horthy kormányzó lengyelországi tartózkodása óta állandóan sok távirat és levél érkezik Hóry András varsói magyar követhoz. A levelek és táviratok küldői azt kérik, hogy a követ tolmácsolja a kormányzó előtt hódolatukat, ragaszkodásukat és szeretettüket.

Bieloviecaból jelentik: Moscicki köztársasági elnök hétfőn este, a vadász-ebéd után a vadászkastély szalonjában átnyújtotta Horthy kormányzónak a Szt. Hubertus vadász-jelvényt, amelyet csak azok kapnak, akik együtt vadásznak az elnökkel. A zóldszalagra fűzött kis, kerek jelvény aggancsos szarvast ábrázol, az aggancs

Rheuma, Köszvény, Ischias? Tegal-tabletta

csok között keresztrel. A ritka szép jelvény nagy örömet okozott a kormányzónak, aki azt nyomban feltűzte szmokingja gomblyukába. Nejmán erdőgazgató egy Báthory István életét megörökítő művészi albummal ajándékozta meg a kormányzót. Az album ötven fényképet tartalmaz a bieloviecai rengetegből, minden időszakban. A kedves figyelemért Horthy kormányzó meghatott és szívélyes szavakkal fejezte ki köszönetét.

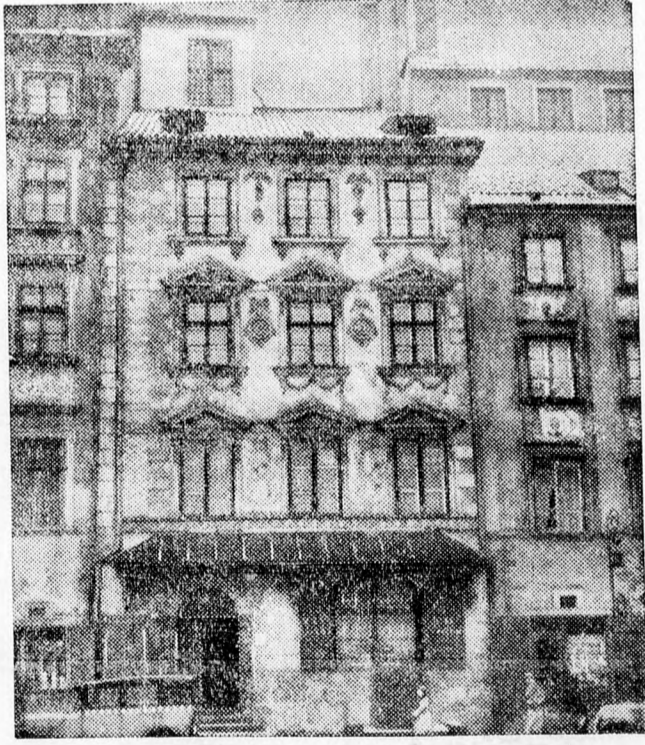
HÓDOLAT PILSUDSZKY EMLÉKE ELŐTT.

Varsóból jelentik: Hétfőn délelőtt Vilnába érkezett Gerlóczy Gábor alezredes, hogy Horthy kormányzó képviselőletében hódoljon Pilsudszky emlékének a mauzoleumban, ahol a nagy marsall szíve pihen. Az alezredes nemzetiszínű szalagos koszorut helyezett el a mauzoleumban, a szalagon ezzel a felirással: Horthy Miklós. A kormányzó képviselője ezután megtekintette a „Báthory István” egyetemet, majd a katonai temetőben megkoszoruzta a magyar hősi halottak síremlékét.

LENGYELORSZÁG KÖZVETIT

ROMÁNIA ÉS MAGYARORSZÁG KÖZÖTT (?)

Az „Observer” című angol lap kiemeli a magyar-lengyel államférfiak találkozásának nagy jelentőségét. Megállapítja, hogy a két ország századokon át jó barátságban volt egymással, de politikai nézeteik soha sem voltak annyira megegyezők, mint ezidőszert. Helyzetük annyiban mégis eltérő, hogy Lengyelország kitűnő viszonyban van Romániával, Magyarország ellenben nem. Beck lengyel külügyminiszter javítani akarja a viszonyt Bucaresti és Budapest között. Olaszország és Németország is felajánlották ebben az irányban befolyásukat. A bucaresti lengyel követ felkereste az illetékes román kövöket és lehetővé akarja tenni Beck lengyel külügyminisztr számára, hogy eredményesebben dolgozhassék a Románia és Magyarország közötti közeledésen.

Képek Lengyelországból: a krakkói székesegyház, ahol Pilsudszky marsall hamvai nyugsznak. A varsói híres Fugger-ház

Nemzetközi szövetkezeti ügynökség

London, február hó.

Az idei őszön egy új nemzetközi szövetkezeti szerv létesült, melynek jelentősége a jövőben csak emelkedhet. A Nemzetközi Nagyban Bevásárló Központ összel Londonban tartott végrehajtóbizottsági ülése ugyanis elhatározta, hogy London székhellyel Nemzetközi Szövetkezeti Ügynökséget állít fel. Ez az ügynökség mint szövetkezet működik és mint ilyen is van Londonban cégjegyzve. Tagjai az egyes államok nagybanbevásárló központjai eddig a következő 13 államból: Anglia, Ausztria, Belgium, Skócia, Észtország, Finnország, Franciaország, Palesztina, Hollandia, Lengyelország, Svédország, Svájc és Csehszlovákia. Ezen országok szövetkezeti központjai adják össze az új ügynökség kiadásainak fedezésére szolgáló összegeket mindaddig, míg az ügynökség már maga fogja tudni fenntartania magát. A jövőben ugyanis az egyes ügyletek elszámolásánál bizonyos jutalékot számít majd fel és ebből fedezi kiadásait. Az üzleti felesleget visszatéríti tagjainak a jutalék arányában, melyeket a tagok az ügynökség útján eszközölt vásárlások után fizettek. Ideiglenesen azonban az angol törvények értelmében bizonyos tőkét kellett kimutatni, ezt kölcsönből teremtették elő. Az ügynökség a tagok ellenőrzése alatt áll, a közgyűlésen minden tagnak egy szavazati joga van. Az ügynökség igazgatóságát a közgyűlés választja meg.

Ez az új nemzetközi szövetkezeti szerv egy régi szövetkezeti elgondolást valósít meg. Ezen intézményen keresztül akarják ugyanis a központok tengerentúli vásárlásait eszközölni. Legfontosabb tevékenysége lesz egyrészt, hogy mint a tengerentúli szállítók eladási ügynöksége és képviselője szerepeljen a szövetkezeti szervezeteknél, hogy mint alkusz és általános vásárlási ügynökség működjön és végül tagjainak bevásárlásainál mint ügynök rendelkezésre álljon. Eddig az volt a helyzet, hogy a nagy európai fogyasztási szövetkezeti központok a tengerentúli szállítók helyi vagy európai ügynöksége útján bonyolították le sokszor igen tekintélyes vásárlásaikat. Most az új intézmény lehetővé fogja tenni, hogy a tengerentúli piacokkal sokkal szorosabb kapcsolatok létesüljenek és hogy az európai fogyasztótömegeket képviselő szövetkezeti központok a piacokon befolyásukat jobban érvényesíthessék és vásárlóerejüket növeljék. Az ügynökség igyekszik fog az európai szövetkezeti kereskedelem közvetlen képviselőjét a tengerentúli szállítók minél nagyobb számával szemben megszerezni, hogy kiküszöbölje a még nagyszámban közbeiktató magánügynökségeket. Ha azonban egyelőre még a képviselőket nem is kaphatja meg mindenütt, szolgálatait felajánlja mint alkusz és ilyen minőségben igyekszik tagjai ré-

szére olcsó ajánlatokat beszerezni.

Saját számlájára azonban soha sem fog vásárolni és hitelle sem fog eladni az ügynökség; mindenkor megmarad bizományosi minőségben és ragaszkodik tagjainak utasításához. A megbízó tagközpont köteles az ügynökség rendelkezésére bocsátani a köendő ügylet pénzügyi lebonyolításához szükséges összegeket. Ott, ahol bizonyos pénzügyi korlátozások akadályozzák a nemzetközi kereskedelmet, az ügynökség a maga részéről is igyekszik bankok útján tagjai részére a szükséges pénzügyi könnyítéseket megtalálni.

Az új intézmény vezetését a holland W. Dijkstra a Holland Nagybanbevásárló Központ delegáltjára bízták és az iroda London kikötőnegyedében már meg is kezdte működését. Meg vagyunk győződve, hogy a nemzetközi szövet-

MONIN abbé:

Szól az arsi szent

Vianney szent János az isteni kegyelemről átítatott csodáshatású arsi plébános beszédéből, oktatásaiból, tanácsaiból gyűjtött össze egy remek csokrot Monin abbé, melyet Váczenő S. J. fordított le francia eredetiből magyarra.

Az arsi Szent csodás hatása még most is él és frissen hat a betűkőn át is a lélekre — tanácsai, tanításai egyszerűek és örökzések, mint minden, ami természetfeletti eredetű.

A csodáshatású nagy Szent munkája megbecsülhetetlen lelki értéket nyújt az olvasónak. A 192 oldalas munkát az arsi Szent művészen megrajzolt profilja ékíti.

Ara kartonkötésben 90 lei és portó.

Megrendelhető könyvosztályunkban

kezeti együttműködés ezen új szerve a tagok megfelelő támogatása mellett eredményes működést fog kifejteni és bár közvetlenül nem vagyunk érdekelve, hatását a szövetkezeti társadalom is előbb-utóbb érezni fogja.

Kommunista mártir voltam

Newyorkból írják: Ezzel a címmel Fred. E. Beal igen érdekes cikket írt az American Mercury egyik utóbbi számában. Beal igazi jankee. Tizennégy éves volt, amikor egy textilgyárba vették fel munkásnak. A legkülönbözőbb nemzetiségű munkásokkal jött össze. Hamarosan tagja lett a szocialista pártnak s kezdettől fogva a legszélsőbb baloldárhoz tartozott. Fejlődése még inkább arra sodorta. Így lépett át a kommunista pártba és résztvett több sztrájk és zavargás előkészítésében. 1929-ben szintén résztvett egy tüntetésben, ahol négy rendőrt, köztük a rendőrfőnököt meggyilkolták. Beal hat más kommunistaval együtt letartóztatták és gyilkosságra való felbujtás címén vád alá helyezték. A bíróság felmentette. A kommunista pártvezetőségnek azonban nem tetszett a felmentés, mártirokra volt szüksége és ők maguk szállították az adatokat, amelynek eredménye az lett, hogy a vádlottakat 14—20 évi fegyházra ítélték. Így lettünk — írja Beal — az amerikai stalinisták rendezése folytán kommunista mártirok. Ezután a kommunista párt kezdte kihasználni az esetet, kaucciót tesz le, megsajnáltja őket az amerikai közvéleménnyel. A foglyok kiszabadulnak és Oroszországba küldi őket a párt. Az utazás előtt azonban beszédeket kell tartaniok Amerika különböző városaiban. Hamis utlevekkel érkeznek Oroszországba, ahol az addig lelkesedő Beal egyik csalódás a másik után éri. Az üdvözlés helyett egyik gyárból a másikba vezetik őket s egyik munkásklub után a másikban kell előadást tartaniok a „kapitalista Amerika” nyomoráról. Már két hét után vissza akar térni Amerikába. Illúzióinak vége, látja, hogy a szovjetorosz munkás rabszolgává vált. Először megtiltják neki, hogy eltávozzon.

Óriási nehézségekben kerül, amíg 1931-ben Newyorkban visszatér. Le akarja ülni büntetését. A kommunista párt nem engedi. Világosan látják, mit jelentene, ha egy amerikai munkás inkább vállalja az amerikai börtönt, mint az oroszországi „szabadságot”. A szovjetorosz helyzet lehetővé tette, de az amerikai forradalomban hisz még. Végére akar járni a dolgnak és újból Oroszországba utazik. Két évet tölt ott. Munkásokkal él együtt és közvetlen közelből látja az öt éves terv fejlődését. Azonban minél mélyebben belenéz a szovjet életébe, annál nagyobb lesz csalódása. Amint feljegyzéseiben mondja, nem tud szívében a hazugsággal élni és két évi szovjetoroszországi tartózkodás után visszatér Amerikába, hogy az amerikai munkásoktól elmondja keserű csalódásainak történetét. Tisztában van azzal is, hogy a kommunista párt gyilkos gyűlölettel fogja üldözni. Ennek ellenére rászánja magát a hazautazásra. Vég nélküli nehézségek után végül sikerül Szovjet-Oroszországból elmenekülnie, Amerikában távol tartja magát a kommunista párttól. Régi álmának vége. Szovjet-Oroszország és az ottani borzalmas rabszolgaság egyszermindenkorra elvették egykori hitét egy leendő Szovjet-Amerikában. Oroszországban, mint írta, nem paradicsomot, hanem vágóhidat talált. Tisztában van azzal, hogy üldözni fogják s talán meg is ölik, de azzal fejezi be vallomását, hogy bármilyen nyomort fölébe helyez egy munkás vagy egy kommunista funkcionárius oroszországi életének.

A csecsemő nevetése

Valentine C. W. birminghami egyetemi tanár szerint tíz oka van a csecsemők nevetésének. Az első nevetést a csecsemőn harminckilenc napos korában észlelték. A második az apa vagy az anya nevetésének utánzásaként tizhetes korában jelentkezett. Ugyanebben az időben megállapítható, hogy az óraketyegés is mosolyra bírja a csecsemőt. A tizenkettedik héten valamely fényes tárgy láttára nevet. Tizenhathetes korában a meglepetés mosolygottatja meg. Hathónapos korától gyakoribb a nevetés, amely akkor is jelentkezik, ha a gyermek mozdulatait utánozzák, vagy pedig valamit gyakran ismétlenek. Héthonapos korában jelentkezik a gyermek első intellektuális mosolya, például olyankor, ha az apa elváltotatott hangon beszél. A nyolcadik és tizenkettedik hónapok között mutatkozik az első nevetés, amit a magával való meglepedés kelt, például olyankor, ha sikerült támogatás nélkül megállnia. A kísérleti csecsemőn egy éves korában állapította meg az egyetemi tanár a tizedik nevetési okot. Ezt a káröröm keltette a gyermekben, annak láttára, hogy valaki valamilyen dolgával kudarcot vallott. Ez az érzés különben tapasztalt lélekbuvárok szerint a felnőtteknél is főtényezője a nevetésnek.

Egész könyvtárt pótol a Spiragó

Felnőttek Katekizmus

A vallási ismereteknek és kitünőbbnél-kitünőbb predikációs témáknak, előadásoknak valóságos kincsésbányája. Tizenhárom nyelv e fordították le. Németben eddig 10 kiadás. A három kötet, nagy nyolcadformában, 1200 oldal, igen szép és rátekinthetőnyomdai kivitelben a pénz előzetes beküldése mellett

kötve 450 lei, füzve 360 lei és portó. Utánvét 20 leije csak 450 lei, csak 360 lei drágább

Kapható a „Magyar Lapok” könyvosztályában.

Bánsági magyar bál

Temesvár. Saját tud. Hatalmas magyar megnyilatkozás, színpompás, lenyűgöző látvány, áldozatos lelkesedés: ez volt a magyar bál, amelyet a temesvári Magyar Nőegylet minden magyar alakulat támogatásával, ezuttal immár tizenkettedik esztendeje rendezett. Megható látványt nyújtott a sok, szebbnél-szebb magyar ruha, amelynek viselői zsufolóságig megtöltötték a volt Grand Hotel ünnepi díszben tündöklő nagy és kisebbik termét, amelyek falai közt lelkes, vig hangulatban tartott a tánc kivilágos-kivirradtág.

A temesvári magyar bál külön érdekessége mindig az ünnepi felvonulás, amely a bált tulajdonképpen bevezeti. Ezidén ez a felvonulás már a sok, díszes magyar ruha miatt is, különösen fényesen sikerült. A felvonulás idejére már megjelentek a hatóságok képviselői is, így Bunescu tábornok, hadosztály parancsnok, Apostolescu tábornok, Bogdan Antal dr. prefektus, Miklóssy Cornél dr. kereskedelmi és iparkamarai elnök, a városi villanytelep igazgatója és mások. Képviseletként magukat a román nőegyletek a helybeli pénzvilág vezetőemberei s általában a társadalom számos számottevő tagja jelen volt. A Hunyadi-induló hangjai mellett kezdődött a felvonulás s a menet élén tizenkét pálcás ifju — főiekolaj magyar hallgatók bokréta, szallagos botokkal — vonultak be a terembe. A díszruhás hölgyek a magyar közelet kiválóságával perdültek táncra ezután s ez jelezte a bál tulajdonképpeni megnyitását. Az első párok: báró Ambrózy Andorné, a Magyar Nőegylet elnöknője Jakabffy Elemér dr. dr. Magyar Párt bánsági tagozata elnökével; dr. Kakuk Jánosné, a nőegylet kitűnő ügyvezető elnöknője dr. Szakmáry Lajoséval, a Magyar Párt bánsági elnökével, dr. Kun Ferencné ügyvezető elnökkel dr. Kakuk Jánossal, a párt bánsági elnökével, illetve a Magyar Ház R. T. elnökével, Szappanos Gyuláné elnökkel dr. Gyulay János magyarpárti elnökkel, dr. Liték Ákosné Martzy Mihálynéval, a Katolikus Népszövetség bánsági egyházmegegyel elnökével, dr. Stumpfoll Dezsőné dr. Kun Ferencnével, Süő Béláné dr. Liték Ákoséval, Trimme né Póter Jolán Dóczy Árpáddal, Debreczeni Istvánné Keresztes József resitai református lelkészével, dr. Huszár Ödönné dr. Telegdy Nándorral voltak. Ezután a magyarruhás leányok következtek táncosaikkal — élükön Pihovszky Ilivel, aki gyönyörű magyar ruhában jelent meg. Őt székely pár, utána a leányok hosszú sora vonult fel a magyar ifjusági tagozat tagjainak, ifj. Szappanos Gyula és Tapaviesky Tibor ifjusági tagoknak vezetésével. Az utóbbiak nagy négyszögben álltak fel, majd harsány vezényszóra mindannyian az erkély felé fordultak ahol a prefektus és a taborok tartózkodtak s az összes jelenlévők ünnepélyes tartásban hallgatták végig a Királyhimnuszt, amelyet Kálló Géza cigányzenekara adott elő. Két magyar leány szólótáncra után Valkay György táncmester vezetésével — meleg óvációkkal fejeződött palotást lejtettek: Krausz Sári—László Mihály, Dóczy Ida—Csikós János, Lévy Klári—Kosár Géza, Kovács Juci—Györbírő Dezső dr. Forgács Baba—Szathmáry Béla dr. Gámentzy Éva—Ludvig Tibor, Gámentzy Magda—Mészáros Gyula, Szabó Böske—Paulik Sándor, Lovas Rózei Bus Dezső, Lévy Margit—Kovács Béla, Kremser Anni—Mihályfalvy Miklós dr. Palotás után csardás következett, s csakhamar általánosság vált. A tánc, amely reggel fényvölökor még javában tartott.

A Magyar Nőegylet részéről a rendezés nehéz munkájából az oroszlanrész dr. Kakuk Jánosné ügyvezető elnöknek, dr. Kun Ferencné és Szappanos Gyuláné elnökneknek s Káldy Miklósné vezetéséig tagnak jutott, akiket méltán megillet minden elismerés.

Nyissa ki szemét!

Nem minden fehér tableta aspirin és távolról sem az, amit „épp oly jó” dicséző szavakkal ajánlanak. Valódi az

ASPIRIN csak a BAYER-kereszt jelével

Győzelmesen nyomulnak előre a nemzetiek Teruelről északra

Több községet és magaslatot elfoglaltak. — A török kormány megszakítja a diplomáciai összeköttetését a kommunista spanyol kormánnyal

Teruelből jelentik: Teruelről északra a *nemzeti csapatok hétfőn folytatták győzelmes előnyomulásukat.* Hétfőre virradó éjszaka háromszáz köztársasági katona és tiszt átszökött a nemzetiekhez, mert

a nemzeti csapatok gyors előretörése elvágta előlük a visszavonulás útját.

A nemzetiek hétfő reggel óta szakadatlanul üldözik a menekülőket és akadályozzák a köztársaságiakat csapataik rendezésében s állásaik erősítésében.

A legutóbbi két nap harci eseményei során a nemzetiek megszállták azt a háromszöget, melyet a Teruel, Camin-Real és Portal-Rubio közötti utasok határoznak.

Most megtisztítják ezt a hatszáz négyzetkilométeres sziklás hegyvidéket a köztársaságiaktól. Az elfoglalt hegyekben a nemzetiek több, jól kiépített hadállást találtak, amelyek hasonlóak a Bilbao környékén talált köztársasági hadállásokhoz és támaszpontul szolgáltak a Teruel-Saragossa közötti útvonalat támadó köztársasági csapatoknak.

Az utóbbi napok legjelentősebb cselekménye az, hogy a nemzetiek teljesen hatalmukba kerítették ezt az útvonalat.

Keleti irányban a nemzetiek átlépték a Teruel-Alfambra és Portal-Rubio közötti útvonalat. A terueli hadszíntér északi részén megszállták a San Justo hegység északi nyulványait így

a nemzetiek már csak 17 kilométernyire vannak Monalban várostól.

A nemzeti csapatok Monalbantól délre elfoglalták a Zuncado magaslatot valamint Canada és Son községeket, Alfambrától északra pedig Pera Leios községet. A nemzetiek a köztársaságiakhoz viszonyítva csak jelentéktelen veszteségeket szenvedtek a harcok során.

Madridból jelentik: Az estramadurai frontszakaszon a nemzetiek továbbra is erős nyomást gyakorolnak a köztársasági állásokra, a Pierrea Alcallanes hegységben. A köztársasági csapatok azonban mind hatékonyabb ellenállást fejtenek ki.

TÁMADÁS A MADRIDI TÖRÖK KÖVETSÉG ELLEN

Ankarából jelentik: Madridban vörös csapatok támadták meg a török követséget. A török kormány biztos adatok birtokában jelentést adott ki az eseményről. Az első pillanatokban megjelent közlések enyhíteni akarták a tény súlyosságát azzal, hogy a támadókat teletöltlen kommunista elemek között keresi. A valóságban

a támadást rendes vörös katonai csapatok hajtották végre a kommunista kormány parancsára.

A török meghatalmazott minisztert a fején súlyosan megsebesítették, a követség épületében tartózkodó személyzetet pedig véresre verték. Az incidensnek természetes diplomáciai szempontból nézve, komoly következményei lehetnek

Biztos értesülések szerint a török kormány megszakítja diplomáciai összeköttetését a kommunista spanyol kormánnyal és visszarendeli Madridból a képviseletét.

Ugyanakkor elismeri Franco nemzeti kormányát azzal, hogy képviseletet állít fel Salamancában. A török kormány intézkedik, hogy madridi követségének jelenlegi személyzete elhagyassa a vörösek területét és biztonságba helyezkedjen.

Jelentettük, milyen mélyreható változások történtek a német birodalom katonai, polgári és diplomáciai szervezetében. Fenti képeink az ujonnan alakított titkos tanács vezető-tagjait ábrázolják: 1. **Göring** porosz miniszterelnök, 2. **Neurath** báró, birodalmi miniszter, a titkos tanács elnökei; 3. **Keitel Vilmos** tüzérségi tábornok, 4. **Brauchitsch Walter** vezérezredes, hadsereg főparancsnok és 5. **Ribbentrop** birodalmi külügyminiszter.

Az olaszországi szövetkezeti mozgalom erőteljes fejlődése

(Róma, február hó.) A szövetkezeti mozgalom Olaszországban hosszú multra tekinthet vissza. Már a XV. században voltak szövetkezeti alapon működő tejüzemek Olaszországban, az új gazdasági rendszer azonban csak legutóbb, a faszizmus uralomra jutása után indult rohamos fejlődésnek.

Mussolini miniszterelnök tudatában van a szövetkezeti eszme nemzetgazdasági és szociális jelentőségének, s az ő érdeme, hogy Olaszországban ma már egységesen megszervezett szövetkezeti ügyről lehet beszélni. Mussolini egy alkalommal a következőket jelentette ki: „A szövetkezeti ügy olyan hatalom, amelynek ezrekre menő tagja van és jelentékeny tőkét mozgat meg. Nemcsak gazdasági, hanem erkölcsi és társadalmi jelentősége megkívánja, hogy a faszizmus megfelelő elbánásban részesítse.”

Az 1931 március 2-i törvény a szövetkezetek fő érdekképviseletének az uniót ismerte el, amelyhez jelenleg 9 központ, illetve 9000 tagszövetkezet tartozik. Az unió ellenőri tagjait és a szövetkezeti ügy előmozdításán fáradozik. Az egyes szövetkezeti üzletrészek minimális összege 100 lira. Adózás szempontjából a szövetkezetek a következő kedvezményeket élvezik: okmánybélyeg-illeték terén mérséklés, esetleg teljes mentesség; a mezőgazdasági szövetkezetek működésük első 10 évében nem fizetnek társulati adót.

Olaszországban 3 millió földtulajdonos, 2 és háromnegyedmillió földbérlet és 2 és egynegyedmillió földműves él. Ezek közül számosan tagjai a mezőgazdasági szövetkezeteknek, amelyek megkönnyítik a hitelre való beszerzést és közreműködnek az értékesítésben. A kb. 450 beszerző szövetkezet (500.000 taggal) tekintélyes forgalmat bonyolít le (1932-ben 1,2 milliárd lira). 1932-ben 3700 tejfeldolgozó szövetkezet (250.000 taggal) a tejtermelés harmadát dolgozta fel.

Régebben Lombardia látta el Rómát tejjel, ujabban pedig Róma környékén alakultak tej-szövetkezetek.

A bortermelő szövetkezetek száma 158, a tagoké 16.000; a szövetkezetek 1,25 millió hl bort tudnak tárolni.

A dohány feldolgozása és értékesítése szintén szövetkezeti alapon történik, a közvetítő kereskedelem kikapcsolása mellett.

A selyemgubó feldolgozása már 1900 óta szövetkezetek útján megy végbe, jelenleg kb. 130 szövetkezet foglalkozik a gyűjtéssel, szárítással és a termelés együttdéneke értékesítésével.

Ezekből az adatokból is megállapítható, hogy Olaszországban a szövetkezeti mozgalom igen fejlett s a elért eredmények kimagaslók. A kormány támogatja a szövetkezeteket, mert tudja, hogy ezeken keresztül a nép széles rétegeink megélhetését teszi könnyebbé.

A nyomozás bravurja

London, február hó.

A Scotland Yard sikereiben gazdag történetéből is kiemelkedik az a páratlanul bravúros nyomozás, amely egy rablogyilkos pár elfogatására vezetett. Egy idős férfi s egy fiatal leány „Williams és neje” álneven egy Fortescue-né nevű öregasszonynál lakást béreltek. Egy hét múlva, mikor a lakásadónét a lakásban holtan találták, „Williamsék” már eltűntek a lakásból. Az öregasszony halálát fulladás okozta, mert száját betömtek, megtakarított néhány schillingjét pedig magukkal vitték.

Amikor a gyilkosságot felfedezték, alig volt remény a gyilkosok kézrekerítésére. Mert Williamsékrol úgyszólván senkinek tudott személyleírását adni. Amíg Fortescue-nénél laktak, mindössze a gázorás ember látta egy pillanatra a férfit, amikor ingüjában átment egyik szobából a másikba. Williamsnére pedig csak egy-két szomszédasszony emlékezett homályosan. A lakásban találtak ugyan ujjlenyomatokat, de ezek nem egyeztek a daktíloszkópiái múzeumban őrzött ujjlenyomatokkal, a gyilkosságot tehát olyan emberek követik el, akik addig még nem kerültek összekötetésbe a büntügyi hatóságokkal.

A Scotland Yard detektívjeinek ilyen sóvány, megbízhatatlan adat segítségével kellett megkeresni a nyolcmillió Londonban bujkáló gyilkosokat. Hiába jártak végig az összes helyeket, ahol albérleti szobákat szoktak kiadni, a negyven év körüli férfi és a húsz év körüli asszony nyomára nem bírtak rábukkanni. Ekkor akadt meg John Sands detektívfelügyelő szeme az utcai gyorsfényképészen, ki Fortescue-né lakása közelében a feléje közeledő párokat le szokta kapni. Lefoglalták az utcai gyorsfényképész egész készletét és több mint kétezer képét dolgoztatták ki. A fényképeket aztán sorra megmutatták azoknak, akik akár Williamsot, akár Williamsnét csak egy pillanatra is látták.

A fantasztikusnak látszó kísérlet legnagyobb meglepetésre eredményes lett. Fortescue-né egyik szomszédja az egyik fényképben felismerni vélte a titokzatos párt. A rendőrség azonnal több ezer példányban sokszorosította le a fényképet, detektív serege szaladt szét a városban és boldog-boldogtalant megszólítottak, hogy nem ismernek-e a fényképhez hasonló embereket a környéken. A fénykép reprodukcióját plakátokon is ki- ragasztották.

Több nap elmúltával jelentkezett aztán a hackney-i kerületből egy rendőr, aki azt állította, hogy a férfit városi útépítkezések idejéből ismeri és tudta szerint Alfred Stratfordnak hívják. Ezekután hamarosan kide-

rült, hol lakik a gyanús pár, ezek azonban neszét vehették a nyomozásnak, mert a detektívek már csak hűlt helyüket találták. Végre ötvenhárom napig tartó nyomozás után egy detektív az utcán felismerte és letartoztatta Stratfordot, amint éppen találkozája volt nőismerősével.

Az elfogottak már első kihallgatásuk alkalmával bevallották, hogy ők rabolták ki Fortescue-nét. Azzal védekeztek, hogy nem akarták megölni, csak a száját tömtek be. Amikor elmenekültek, azt hitték, hogy az öregasszony könnyen meg fog szabadulni köteleitől. A bíróság Stratfordot halálra ítélte, Ann Elyn pedig csak azért menekült meg bünttársa sorsától, mert kiderült, hogy a húszéves leány tehetetlen eszköz volt a negyvenéves férfi kezében. Az elnök a tárgyalás után nagy dicsérettel emlékezett meg a Scotland Yard bravúros nyomozásáról, amely nélkül a bűnösöket sohasem lehetett volna kézrekeríteni.

Anáthaláz és a napfoltok

A náthaláz járványezéré fellelése a napfoltokkal függ össze. Ezt a feltűnésteltő megállapítást teszi H. H. Kritzinger német csillagász, gondos vizsgálatokra hivatkozva. Kritzinger már régebben megállapította, hogy a kolera- és pestisjárványok fellelése és a napfolt-periódusok között összefüggések állapíthatók meg és ez vezette arra, hogy a náthalázjárványt is megvizsgálja ebből a szempontból. Arra az eredményre jutott, hogy ennél a betegségnél is van összefüggés. A náthaláz-hullám azonban nem az úgynevezett napfolt-maximum idején a legerősebb, hanem kevéssel a maximum elérése előtt emelkedik tetőpontjára, a maximum idején alászáll, a maximum végén ismét erősödik és aztán teljesen elmúlik. E számítás alapján a járvány tetőfoka nem 1939. évre várható, hanem valamivel előtte és valamivel utána. E „kis periódicitáson” kívül Kritzinger még egy nagyobb törvényszerűséget is felfedezett. Ez a nagyobb periódus körülbelül kilencven esztendővel fel és pontosan egyebhangzik azzal a ténnyel, hogy 1918-ban oly végetes náthalázjárvány pusztított. Kritzinger megállapította, hogy 1918-at megelőzően 1826-ban még régebben pedig 1737-ben és 1647-ben valóban súlyos járványhullámok léptek fel, amelyek tömeghalálra vezettek. Mindenesetre megnyugtató, hogy e számítás értelmében a legközelebbi katasztrófális járványhullám csak körülbelül 2008-ra várható.

A kutya írta: Farkass Elek

Tanítónéni a kutyáról magyarul beszélt. Kellő szemléltetés céljából Kerekes Pista, a vigyázó behozta az iskolaszobába kis, fekete puliját. Tanítónéni Pistát, a kutyával az órában a dobogóra állította, hogy mindenki jól láthassa.

— Látjátok? — kérdezte. — Itt a Kormos, úgy-e mindenki ismeri? Ki tudja megmondani, minek tartja János bácsi a kutyát?

— H-gy megegye a csontot! Hogy ugasson! Mert két lábom tud állni! Őrzi az iekolát!

— Lassan! Lassan! Vegyük sorjába. Mikor ugat a Kormos?

— Mikor éhes! Mikor holdvilág van! Ha idegent lát!

— Igen. Ha idegent lát, akkor a kutya ugat. Figyelmemet, hogy vigyázzunk. Tehát Őrzi a házat. A múltkor hallottam, hogy egy ilyen kis kutya megkergette a szomszéd faluban Hosszú Feri. Feri a legjobb futó, a kis kutya mégis utóértte. A kutya kitűnő futó, mert inas lábai vannak. Tehát ugyebár... Mit akarsz Kerekes?

— A Sanyi bátyja is inas.

— Mit akarsz?

— Inas. Lakatosinas.

— Jó, jó ezt majd máskor meséld el... Tehát a kutya a ház őrzője. Nappal is, de különösen éjjel minden kis zörejt észrevesz. Éber, mert nagyon éles a hallása. Vigyáz a nyájra, segít a vadásznak... Éber Pista! Miért bántod a Kis Pétert?

— Tanítónéni kérem, mindig bökö, hogy coki, soki, te is kutya vagy... A tanítónéni mondta... — Mit mondtam?

— Éber... A kutya is éber...

— Ne sírj, te csacsi. Péter! Maradj csendben! Ajánlom... Tehát a kutya... igen. A kutya vigyáz reánk, de nekünk is vigyázni kell a kutyára. Van kutyátok, Kis Péter?

— Van.

— És mire kell vigyázni a kutyánál!

— A kutyánál?... Hogy ne jöjjön be a konyhába.

— Na igen, hiszen az is helyes. Hát még?

— A kutya... ha szűköl, akkor ki kell engedni...

— Jó, jó. De ugyebár beteg is lehet a kutya! Gyere csak ki és tapogasd meg a Kormos orrát... Na, milyen?

— Vizes.

— Helyes. Hideg, vagy meleg?

— Hideg.

— Tehát a kutya orra nedves és hideg. Ha a kutya beteg, akkor az orra meleg. Ha szomorú, nyugtalan... Telekes!... Hallatlan! Itt nevetélsz a szemem előtt! Mars ki, a sarokba!

— Tanítónéni kérem, a Dénes megfogta a Harmos orrát és nedves volt...

— Dénes, mit csináltál?

— Megfogtam... de hideg...

— Délben itt maradtok, majd akkor meglátjuk...

— Tanítónéni kérem...

— Mit akarsz Kerekes?

— Szeretném letenni a kutyát.

— Nehéz?

— Nem... csíp...

— Látjátok? Ezért is kell vigyázni a kutyára.

A kutya tele van élősdivel... Tedd le szépen a dobogóra, de fogd meg, hogy el ne szaladjon...

A kutya... Sokféle kutya... A házat komondor őrzi, a nyáját juhász kutya. A vadásznak a vizsla segít és így tovább. Ki tudja megmondani, melyik a legmérgezőbb fajta?

— A komondor! A puli! A foxi!

— Harmos! Láttad már a mészáros kutyáját?

— Igen! A mészáros kutyája a legmérgezőbb!

— Ugy van! És miért?

— Mert vörös!

— Leülhetsz!... A kutya még akkor is hasznos az emberre, ha már nem él. Mi van a kezemen? Tamás!

— Kesztyű.

— Igen. A kutya bőréből kesztyűt csinálnak. Kutyabőrből készül az oklevél is. Mi az oklevél? Szerencés!

— Oklevél... Marha pakszus.

— Nem. Az okirat. Ki látott már oklevelet?

— Igen. Az apám kapta!

— Úgy? Milyen oklevele van az apádnak?

— Pestről küldte a sógora, a Mihály.

— Oklevelet?

— Igen, édesanyám mondta, hogy a Mihály felesége az oka...

— Leülhetsz!... Most összefoglaljuk a tanulatokat. Tehát a kutya az ember barátja, őrzője. Szaglása kitűnő, hallása éles. Várjatok csak, maradjatok egész csendben. Agoston, ide figyel! Te ott az utolsó padban egész halkán mondasz valamit és meglátjátok, Kormos azonnal hegyezni fogja a fülét. Tehát csend!

— Hej! — ordította Agoston tele tüdővel.

Kormos ijedtében magasra szökött. Az ajtó éppen nyílt s a kutya két ugrással kint termelt.

Tanítónéni kicsit meglepetten nézett az elértékteljesítő eszköz után, de pedagógus mivolta azonnal levonta az eset tanulságát és így szólt:

— Látjátok! Ezt hívják gyáva kutyának!

HIREK

MAGYAR LAPOK

Keresztény magyar politikai napilap

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5

ELŐFIZETÉSI ÁRAI: Belföldön: Egész évre 800, félévre 400

Magyarországon: Egész évre 50 P., félévre 25 P., negyedévre 15 P.

Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.

Telefon: 27.

Cluj-i szerkesztő: dr. Sulyok István

Cluj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem örvényünk meg és nem adunk vissza. Csakias választékos magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

A bucaresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Északi szél, változó felhőzet, reggel helyenként köd, egy-két helyen futó eső, vagy hó. A hőmérséklet kissé süllyed.

A MUNKAÜGYI ALMINISZTER LÁTOGATÁSA BIHORMEGYÉBEN. Nagyvárad. Saját tud. Biharvármegye új prefektusa, dr. Rinea Joan a Nagyváradon tartózkodó Seridon Leó munkaügyi alminiszter és Popa Aurel, a helyi szervezet elnökének kíséretében kedden Nagyszalontára és Cséfára látogatott el.

Uj alszerpapok. Temesvár. Saját tud. Pacha Agoston dr. megyéspüspök alszerpapokká szentelte a következő teológusokat: Boscher Ede, Nagy István, Ochsenfeld Mihály, Oster Sebestyén, Plesz Jakab, Potenz József, Ratkay István, Vóó Péter, Fenz Adám. Március 13-án történi ezeknek a teológusoknak szerpapokká való szentelése.

Személyi változások a nagyváradai városi tanácsban. Nagyvárad. Saját tud. Tegnap délelőtt belügyminiszteri rendeletre újjáalakították a városi ideiglenes tanácsot. Ez az átalakítás azért vált szükségessé, mert a pár héttel ezelőtt kinevezett tanács több tagja a kormánypart képviselő és szenátori listáján van jelölve. Ezek a tanácsosok lemondtak eddigi tisztségeikről. Így kiváltak a tanácsból dr. Jacob Saluator helyettes polgármester, dr. Roxin Gheorghe, Firu Nicolae és Popa Dumitru tanácsosok. Helyükbe helyettes polgármesternek dr. Popa Liviu eddigi tanácsost, tanácsosoknak pedig Dan Pompiliu ny. tanügyi inspektort, Gombos U. Traiant, Valjean Teodort és Faur M. kereskedőt nevezte ki a belügyminiszter. Az új tanácsosok kinevezéséről szóló belügyminiszteri taverati rendelkezés hétfőn megérkezett a vármegyei prefekturára és már a déli órákban megtörtént az új tanácsosok eskütétele is. Az újonnan kinevezett tanácsosok eskütételén dr. Rinea Ion megyei prefektus képviselőjében Avram Nicolae megyei főjegyző jelent meg, aki felolvasta a kinevezést közlő belügyminiszteri taveratot és kivette a tanács új tagjaitól az esküt. Mangra Dumitru polgármester üdvözlő szavaira elősnek dr. Popa Liviu helyettes polgármester válaszolt, majd az újonnan kinevezett tanácsosok nevében Dan Pompiliu köszönte meg a feljükk irányított bizalmat. A városi tisztviselők nevében Vostinar Ion főjegyző megköszönte a távozók tanácsosok munkásságát, majd az új tanácsosokat biztosította a tisztviselői kar támogatásáról.

A tordai Szociális Misszió szabadegyetemi előadásai. Torda. Saját tud. Szép siker jegyében folytatja a tordai szociális misszió idej szabadegyetemi előadásait. A három első irodalmi előadást Rass Károly nyugalmazott paptanár tartotta óriási érdeklődés mellett, míg a két következő történelmi ismertetés előadójá dr. Szenkóvits Aurél ügyvéd volt. Ezt követte dr. Kovács Margit orvosnő előadása a vitaminokról, amely szintén szépezzamu hallgatóság előtt hangzott el. A következő előadást dr. Borbély Samu orvos, nyugalmazott kórházigazgató tartja a fajnemestésről. A várososszerte ismert kiváló orvos előadását szintén élénk érdeklődés előzi meg.

Három akasztás lesz ezen a héten Ausztriában. Bécsből jelentik: Három halálraítélt: Franz Bittmann 28 éves bécsi aranyműves, aki feleségét a harmadik emeletről az utcára dobta, Georg Vogestatter 38 esztendő és Mathias Grunevald karinthiai rablóbanda-vezérek ítélete ellen tett semmisségi panaszokat utasította el a legfelsőbb bíróság. Amennyiben a szövetségi elnök nem él kegyelmi jogával, mind a három elítéltet e héten főlakasztják.

Uj lelkiigazgató. Temesvár. Saját tud. Pacha Agoston dr. megyéspüspök, a papnevelde lelkiigazgatójává Blaskovics Béla dr. teológiai tanárt nevezte ki. A lelkiigazgatói tisztelet tizenhat éven át Korner József dr. kanonok, teológiai főiskolai prodirektor töltötte be, aki a legutóbb általános püspöki helynök lett s így a spirituális teendőiről le kellett mondania.

JAKABFFY ELEMÉR LESZ A TEMES-TORONTALI MAGYAR LISTAVEZETŐ. Temesvár. Saját tud. A Magyar Párt bánsági tagozatában az az általános óhaj nyilvánult meg, hogy a most tartandó képviselőválasztáson a temes-torontali magyar listavezető Jakabffy Elemér dr. a párt bánsági tagozatának elnöke, országos alelnök legyen, miután Willer József dr. a magyar parlamenti csoport főtitkára, aki a legutóbbi választásokon a magyar listavezető volt, nagymérvű székelyföldi elfoglaltságára való hivatkozással a bánsági listavezetést ezuttal nem vállalta. Jakabffy Elemér minden bizonynyal vállalja a jelölést, így szinte kétségtelen, hogy ő lesz Temes-Torontálban a magyar választólista első jelöltje.

Letartóztatták a szatmári kirakatok fosztogatóját. Szatmár. Saját tud. Megirtuk annakidején hogy a szatmári főtéri üzletek kirakatait ismeretlen tettes fosztogatták. Egy éjszaka két betörést is elkövettek. Álkulccsal felnyitották a Primus férfidivatáruházt és a Merez és Vesan cég kirakatát, ahonnan minden elemelhető tárgyat vittek. Később az egyik bórdiszerműves kirakatát fosztogatták ki, ahonnan hateret lei értékű női divatcikket zsákmányoltak. A rendőrség hosszas nyomozás után a tolvajt Selmelzer István kereskedőszeged személyében leplezte. A fiatal ember lakásán rengeteg lopott holmit találtak. A vizsgálát befejezése után átkísérik az ügyészeg fogházába.

Meghalt dr. Ferch Máttyás pápai prelátus

Temesvár. Saját tud. A temesvári római katolikus székeskáptalannak ismét sulyos gyászja van. Budapestén a Ferencrendi nővérek ottani kórházában hosszas szenvedés után hétfőn délután fél 6 órakor meghalt dr. Ferch Máttyás pápai prelátus, aki évtizedeken át plébánosa volt Temesvár-belvárosnak.

A megrendítő gyászhirot dr. Czapi Gyula prelátus-kanonok telefonon tudatta a temesvári káptalannal, amely a hír vétele után nyomban megtegte a temetéssel kapcsolatos intézkedéseket.

Az elhunyt főpap 1869-ben a timis-torontalmegyei Bogaros községben született. Középsikolai tanulmányait Aradon végezte, majd a budapesti Pázmány Péter tudományegyetemre került és itt végezte el teológiai tanulmányait. Pappá 1893-ban szentelték Temesváron, majd rövid ideig Dettán káplánoskodott. A felsőbb egyházi hatóságok hamar felfigyeltek értékes egyéniségére és kiváló képességeire s így egészen fiatalon a temesvári papnövelde tanára lett. Mint a papnövelde tanára, évtizedeken át tanított egyház-jogot, egyház történelmet, szociológiát, bibliát, egyházi éneket, vagyis az egyház tudományok csaknem valamennyi ágában fejtett ki oktató munkát.

1910-ben Temesvár-belváros plébánosa, 1923-ban apát, 1924-ben központi esperes, 1926-ban a temesvári káptalan tagja, 1932-ben székesegyházi főesperes, 1937-ben pápai prelátus lett.

Ugy a káptalan, mint az egyházmegye papi életének szeretetremóttó és közbécsében alio tagja volt, sőt jelentős szerepet vitt a város polgári társadalmában is, s minden kulturális és jótekonycélú megmozdulást teljes erejével támogatta. 1913-ban a városi tanács tagja lett és 1925 óta, mint az egyházmegye egyik legidősebb papja állandóan szerepelt a tanácsban. Lelkésze volt a helybeli tűzoltóságának s a helyőrség római katolikus plébániájának is.

A magas tisztségeket viselő főpap egy év előtt influenzában betegedett meg. A betegség után állandóan gyöngélkedett s környezetének gondos és szeretetteljes ápolása nem hozott javulást állapotában. Betegsége néhány hónapja komolyabbra fordult úgyhogy kórházi ápolásra lett szüksége. Néhány hét óta Budapestén a Ferencrendi nővérek ottani kórházában kezelte magát s ez idő alatt több paptársa, így Kayser Lajos nagyprépost, sőt maga Pacha Agoston dr. megyéspüspök is meglátogatta.

A temesvári székeskáptalan a tragikus hír vétele után Czapi Gyula dr. kanonokot bízta meg, hogy intézkedjen az egyházmegye nagy haláltjának hazaszállításáért. Az elhunyt főpap földi maradványait a káptalan intézkedésére szerda este szállítják Temesvárra s a székesegyházban ravatalozzák fel. A gyászszertartás után a székesegyház kriptájába helyezik örök nyugalomra dr. Ferch Máttyás földi maradványait.

Vállalatok figyelmébe!

Bármilyen közleményt, mérlejek, közgyűlési meghívót, stb. a hivatalos lapok: **Monitorul Oficial, Corespondența Economică, Buletinul Bancar, Buletinul Justiției** részére terminusra felelősség mellett elvállal

Rudolf Mosse

hirdetési vállalat, Oradea, Bul. Reg. Ferdinand 13. Tel.: 6-93.

Hirdetéseket, az összes lapokra legolcsóbban elvállalunk és pontosan teljesítünk!

A nagyváradai Belegsegélyző Intézet ezuton hozza a közönség tudomására, hogy február hó 10-től kezdve a gyermekbetegek rendelését délután 2-4 óra között — és nem mint eddig délelőtti 10-12 óra között — végzik a betegsegélyző intézet 27. számú szobájában.

A földgáz-árak felemelése ellen. Torda. Saját tud. Tordán nagy meglepetést okozott az a hír, hogy a földgázelosztó „Sonametan” társaság tervbe vette a földgáz árának felemelését olyképpen, hogy a világítási gáz ára köhméte-renként 1 lei 42 bani, a háztartási gázé 1.28, az eddigi 1.22 helyett és az ipari gázé 1.12 lenne. A város időközi bizottsága sürgős kérést terjesztett fel a kormányhoz, hogy a gázárak emelését ne engedélyezzék.

Huszonégy évet ült a börtönben a hurokra került betörő. Temesvár. Saját tud. A rendőrségnek tudomására jutott, hogy egy gyanúsnak tart-szo ember ezüst tálcát kínál megvételre. A detektívek felkutatták az illetőt, akiről kiderült, hogy Bozsik György ötvenkét éves többszörösen rovtomultu egyénnel azonos. Megállapítást nyert az is, hogy a temesvári rendőrséggel is volt már dolga. Egyébként nagyváradai származású aradi lakos, aki eddig összesen huszonégy évet töltött börtönben. Kihagyása során beis-merte, hogy az előtte való éjjelen Deme Lajos aradi ezüstműveshez tört be s onnan hozzavevőden hatvanezer lei értékű ezüstműt olopott. Ennek egy részét Aradon egy padláson rejtette el, nagyobb részét pedig Temesvárra hozta érték-sítés végett. A veszedelmes betörő vallomása után e-vezete a detektíveket a lopott tárgyak rejtekhe-lyére: a Béga partra, ahol a sok ezüstmű egy hozóthban volt elrejtve. A temesvári rendőrség értesítette az aradi büntügyi hatóságokat, amelyek közgegi a károsult Deme Lajossal együtt megje-lentek Temesváron. Bozsikot ezután a lopott hol-mival együtt Aradra vitték s átadták az ottani ügyészegnek.

A nagyváradai Szigligeti Társaság felolvasó-estélyo. A nagyváradai Szigligeti Társaság vasár-nap, február 13-án délután 5 órakor a református leánygimnázium (Str. Prefecturei, volt Vármegye haz-utca 2.) dísztermében felolvasó estélyt tart. Kihagyó Károly születésének 150-ik évfordulója alkalmából a költőről megemlékezést mond Perédi György alelnök-főtítik. Székely Gyula választmányi tag és Kallós Sára elbeszélésüket olvassák fel. Horváth Imre és Ambrus Géza költeményeiket olvassák fel. Belépő díj nincs. Mindenkit szivesen lát a Társaság elnöksége.

ELVÁLT A VILÁGHIRŰ „REPÜLŐ HÁ-ZASPÁR.” Londonból jelentik: A londoni tör-vényszék elválasztotta Amy Jonsont és James Mollison, a világhírű repülő házaspárt. A vá-lást a férj hibájából mondották ki. A férj min-den védekezésről elállt.

Temetések. Furulyás Kata 52 éves római katolikus okleveles óvónő meghalt. Temetése szerdán délután 5 órakor lesz a Fecske-utca 11. számú háztól. (Erdélyi „Concordia.”)

Dercsényi Dávid Gyula fodrászmester 54 éves korában meghalt. Temetése február 9-én délután 4 órakor lesz a Haller-kápolnából. (Caritas.)

Adomány: Jaksa Istvánné részére Lengyel Mária (Etéd) 50 leit küldött kiadóhivatalunk címére. Az összeget rendeltetési helyére juttatjuk.

A Lórántfy Zsuzsanna jótékony egylet koszoru megváltás címén Patzko Aladárné urnő el-hunyta alkalmával a Római Katolikus Nővédő Egylet céljaira 200 azaz kétfőszáz leit adományo-zott, melyet hálásan köszön az elnökség.

Ülést tartott Bihar megye időközi bizottsága. Nagyvárad. Saját tud. Kedden délelőtt Jovan Gavril elnöklété alatt ülést tartott a megyei időközi bizottság. Előadó Michis Vasilie volt. Az ülésen résztvett Chirila Augustin alispán és Avram Nicolae vármegyei főjegyző is. A megye érdekében költségvetés módosítást szavaztak meg és azt felterjesztik a miniszteriumba jóváhagyás végett. A költségvetésben a görögkeleti egyháznak 200 ezer lei segély volt felvéve e ebből 50 ezer leit a tanítónőképzőnek juttatnak.

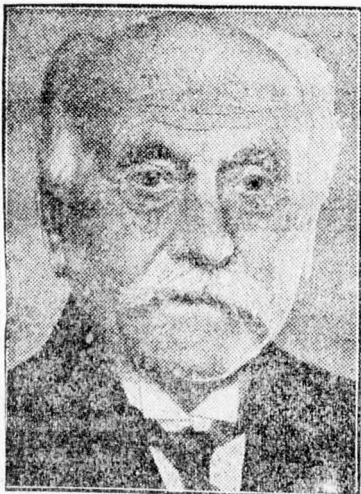
BETILTOTTÁK A REPORTER CIMŰ HETILAPOT. Bukarest. Saját tud. A kormány felfüggesztette a Reporter című hetilap megjelenését.

Zsidók törlése a könyvelői testületből. Bukarest. Saját tud. A könyvelők testületének ilfovmegyei tagozata vasárnap közgyűlést tartott, amelyen elhatározta a külföldi honos és zsidó könyvelők felfüggesztését és azonnali törlését a könyvelői testület névsorából.

HÉTSZÁZ KIS- ÉS KÖZÉPBANKOT UTASIT FELSZÁMOLASRA, VAGY FUZIÓRA A LEGFŐBB BANKTANÁCS. Bucurestiből jelentik: A legfőbb banktanács február 9-én M. Constantinescu bankormányzó elnöklété alatt ülést tart, amelyen azoknak a pénzintézeteknek a sorsát vitatja meg, amelyek nem tettek, vagy nem tudhattak eleget tenni a banktörvény utasításainak. Kiszivárgott hírek szerint négyszázra rug azoknak a pénzintézeteknek a száma, amelyek a konverziós törvény, a kényszeregyezési törvény következtében önálló működésre képtelenek. Ezek a bankok csak úgy maradhatnak fenn, ha valamelyik más intézettel fuzióra lépnek. Amennyiben a fuziót a bankok egy része végrehajtani nem tudja, fel kell számolniok. Azoknak a bankoknak a számát, amelyek fenntartását a banktanács egyáltalában nem tartja szükségesnek, mintegy háromszázra becsülik. Ezeket a pénzintézeteket feltétlenül a teljes likvidálásra fogják utasítani.

A DUNAÁLLAMOK GAZDASÁGI KÖZVELEDESE A BUDAPESTI NEMZETKÖZI VÁSÁRON. Ebben az évben először folynak komoly és eredményesnek ígérkező tárgyalások Csehszlovákiának a Budapesti Nemzetközi Vásáron való részvételéről. Természetesen elsősorban olyan áruk kiállításáról van szó, amelyekben az új kereskedelmi megállapodás keretén belül kilátás nyílik kompenzációs eladásokra. Miután Ausztria és Jugoszlávia már bejelentették részvételüket, Csehszlovákia részvétele esetén a Dunavölgy három állama fog a Budapesti Nemzetközi Vásáron résztvenni. Amennyiben a Romániával még függőben levő tárgyalások is eredményre vezetnek, a Dunavölgy összes államai résztvesznek a Budapesti Nemzetközi Vásáron.

A torjai kórház forgalma. Saját tud. A torjai kórházban 1937. év folyamán 1684 beteget ápoltak, ebből 895 férfi volt, 789 nő. Egészségesen távozott a kórházból 1515 egyn, köztük 809 férfi és 706 nő. Meghalt 68 beteg, 31 férfi, 37 nő. Tavaly a betegek közt 80 volt ragályos, jelenleg a skarlát-osztályon 8 skarlát-beteget ápolnak. A kórház belgyógyászati és sebészeti osztályán összesen 6 orvos működik dr. Conariu Virgil kórházigazgató-főorvos vezetésével.

80 éves a „gulyáságyu“ feltalálója.

Február 5-én töltötte be születésének nyolcvanadik évfordulóját Ottó Magirus, a „gulyáságyu“ feltalálója. A gulyáságyu a frontkatonaság ellátásának egyik igen fontos eszközévé fejlődött a meleg ételt hosszú frontszakaszon is kihűlés nélkül lehet benne szállítani.

Zürichi zárlat: Párizs 14.13 fél. London 21.59 ótnyolcad. Newyork 430.75. Brüsszel 73.07 fél. Milánó 22.70. Amszterdam 240.82 fél. Berlin 173.80. Bécs 80.90. Prága 15.15. Varsó 82. Belgrád 10. Bucuresti 325.

Kedvező jelentés Kolozsvár város egészségügyi helyzetéről. Kolozsvár. Saját tud. Kolozsvár város főorvosi hivatala most készítette el a múlt év egészségügyi mérlegét, amely szerint Kolozsvár egészségügyi helyzete évtizedek óta nem volt olyan kedvező, mint az elmúlt esztendőben. A csecsemő halálozási arányszám az előző évekhez mérten lényegesen csökkent, úgy hogy a lakosság számarányának mintegy hat ezrelékét teszi ki. Sehol az egész ország területén egyetlen város sem dicsekedhet ilyen eredménnyel, amit a népjóléti intézmények, társadalmi egyesületek, négyzetek tagjainak odaadó és lelkes munkájának köszönhet. A múlt évben a járványos gyermekbetegségeknek is sokkal kevesebb áldozata volt, mint az előző években. Alig néhány gyermek halt el vörhenyben és diftériában, annak ellenére, hogy a megbetegedések száma igen nagy volt. A betegségek kedvező lefolyását a védőoltások alkalmazásával magyarázzák. Ami a felnőttek betegségét illeti, az elmúlt év folyamán sokkal kevesebb ember halt meg tüdővészben, mint az előző évek bármelyikében. A tüdővész statisztika azt bizonyítja, hogy a betegek száma az utóbbi időben nem emelkedik. A rákbetegségek görbéje enyhé emelkedést mutat, annak bizonyosságául, hogy a rák még mindig a leghatalmasabb ellensége az emberiségnek. A kolozsvári főorvosi hivatal jelentésének kiemelésünkre vonatkozó részeit ismertetésére még visszatérünk.

Újrendszert mozdonyokat hozott forgalomba a Resica-művek. Temesvár. Saját tud. Új rendszerű mozdonyokat szállítottak a Resica-művek a CFR-nek. A CFR hosszú gyorsvonatok számára rendelte a mozdonyokat, amelyek 15 vagonból összeállított szerelvényekkel óránként száz-tíz kilométeres sebességgel vonatnak. De elérhetik a 138 kilométeres sebességet is. A mozdony egyik érdekessége, hogy a kerekek között levő szerkezet is meg van világítva, így a mozdonyvezető éjjel az egyes állomásokon könnyűszerrel mindent áttekinthet s az esetleges hibákat rögtön észreveheti. Az új mozdonyok szakszerű felülvizsgálatát és a vasut részére való átvételét a temesvári vontatási osztály mérnökei végezték. A mozdonyokat már ki is próbálták a temesvár-karászbesi vonalszakaszon. Ezután rögtön Bukarestbe küldték, ahonnan a színajai s még több más vonalakra kerültek forgalomba.

Hevessy Miklós színtársulata Csikszereében. Saját tud. Hevessy Miklós színtársulata Székelyudvarhelyről e hó 8-án városunkba érkezett és a városi Vigadó színháztermében „Marika hadnagya“ operettel megnyitotta az egyelőre tíz napra tervezett színi évadját. Hevessy társulata, bár igen nehéz körülményekkel kell megküzdenie a Székelyföldön a leromlott gazdasági viszonyok miatt, áldozatos lélekkel, magyar kultúra szeretetével olyan előadásokat nyújt, mely méltó elismerést és pártolást szerzett mindenhol, ahol megfordult. A társulat primadonnája: Papp Ella, szubrettje: Papp Nusli, hőszerelemese: Székely Bálint; táncoskomikus: Salgó Jenő, táncos buffója: Derecskey Bálint, komikája: Földes Berta és ezenkívül megfelelő segéd- és műszaki személyzet. Karmester: Jenicsékné. A társulat tükör: Huber Ernő már olyan öszezű bérletállomány gyűjtött, hogy a színiévad megtartása biztosítva van. Az első hét műsora: Kedd: Marika hadnagya. Szerda: Láz. Csütörtök: Gólyaszanatórium. Péntek: Mindörökké. Szombat: Gyertyafény. Vasárnap: Három a huszár. Előkészületben sok más újdonság, köztük Nyírő: Jézusfaragó ember-e.

A Képes Krónika legújabb számának gazdag tartalmából kiemeljük a következő cikkeket. Rozványi Vilmos: A siker katonái. Gáspár Jenő: Újjászületés. Szathmáry István: Jégvirágok (vers.) Rexa Dezső: Két régi fénykép. Monostory Margit. Szarvaslelen. Lendvay István: Az örök anya (vers). Kinizsi Andor: Végtelenség. Medveczky Bella: Egyszerű történet. Galambos G. Ferenc: Megfojt a hallgatás (vers). Szentgyörgyi Elvira: Mátray Erzsébet pályája. Gesztesi Ödön: Tánc. Gróf István: Mondd kedvesem... (vers). Koppány István: Ötszáz éve halt meg Zsigmond király. Legény Elemér regényének folytatása. B. Novy Anna: Tavasz dal (vers). Pap Miklós: Vándorok. Endrédy Zoltán Sándor: A dél (vers) és a szokásos, igen népszerű rovatok. A Képes Krónika lapunk útján is megrendelhető. Előfizetése egy évre 350, fél évre 180, negyedévre 100 lei.

A kiadóhivatal üzenetei

Simonffy I. Szentdemeter. A kéreztett ügyben ajánlott levélben válaszoltunk.

Darvas D. Jacobeni. 1938 évre szóló előfizetést megkaptuk, a sorsolásra előjegyeztük.

Elhízott egyéneknek reggelenként éhgyomorral egy-két pohár természetes „Ferenc József“ keserűvíz a bélműködést hathatósan előmozdítja, az anyagcserét tetemesen fokozza, a zsírmennyiséget megfelelően lepasztja és a testet könnyedé teszi. Kérdezze meg orvosát.

Hivatásának áldozata lett egy fiatal temesvári orvos

Veszedelemesen terjed a vörheny-járvány Temes megyében

Temesvár. Saját tud. Városszerke általános részvétel keltett Weisz Teodor dr. ismert temesvári orvos halála, aki tragikus körülmények között hivatásának esett áldozatul. A jó hírnévnek örvendő orvost egy gyermekhez hívták, aki a városban már hetek óta dühöngő vörhenyben betegedett meg. A fiatal orvos a látogatás után néhány nap múlva rosszul lett s csakhamar megállapítást nyert, hogy betegétől megkapta a veszedelmes fertőzést, amely nála súlyos komplikációkat okozott s rövid időn belül vérmérgezést idézett elő.

Weisz dr. — aki eszméletét nem veszítette el, — tudatában volt annak, hogy menthetetlen s elszánt nyugalommal meggyónva, megáldozva s a haldoklók szentségével ellátva várta a közelgő véget, amely három napi haláltusa után be is következett.

A vörhenyjárvány egyébként, — amelynek az alig 36 éves orvos áldozatává lett, — egyre jobban terjed Temesváron. Különösen a „Banatia“ intézetben fordult elő sok megbetegedés. Az intézet előjárósága a járvány terjedését jelentette a városi tiszti főorvosi hivatalnál, amely azonban ennek ellenére sem rendelte el az iskola bezárását. A főorvosi hivatal ugyanis úgy véli, hogy miután a vörheny-járvány terjedéséről megyeszerte riasztó hírek érkeznek, a kényszerszintre hazautazó növendékek szülőfalujukban is igen könnyen megkaphatnák a veszedelmes fertőzést, amely ellen az internátusban mégis csak komolyabb óvintézkedésekben részesülnek.

A járvány elfojtása érdekében a hatósági orvosok természetesen minden lehetőt elkövetnek, egyelőre azonban nem sikerült gátat vetni a fertőzések terjedésének.

Köszönetnyilvánítás

Tekintetes
Temesvári Segélyező Egyesület Oradeai Fiókjának
ORADEA.

Parcul Stefan Cel Mare No. 3.
Alulírott köszönettel igazolom, hogy az általam 14622/11244 szám alatt beirt és most elhalálozott tag után, nekem mint kedvezményezettnek járó segély összeget az azt igazoló okmány bemutatása után Önöktől készpénzben hiánytalanul és azonnal megkaptam.

Indíttatva érzem magam, hogy az elintézés ezen kellemes és gyors módjára a t. polgártársaim figyelmét felhívjam és nb. Segélyező Egyesületüket nyugodt lelkiismerettel bárkinek ajánljam.

Oradea, 1938. február 7.

Teljes tisztelettel:
Kovács Miklós s. s.
Előttünk:
Mester Margit s. s.
Nagy Margit s. s.

A világlapok tudósítói Faruk király esküvéje után kongresszust tartottak Kairóban. Az egyiptomi kormány ebből az alkalomból új bélyeget adott ki 20 centes értékben.

SPORT

A gyilkostói sporthét

Csikszereda. Saját tud. Amint ismeretes sporthét keretében, a napokban rendezték meg az országos korcsolyabajnokságokat, még pedig a száz éves Gyilkos-tó jegén, olyan népes mezőnyvel, amelyre a vendéglátói tisztet betöltő és maga is félszázados jubileumát ünneplő Gyergyói Sportegylet méltán lehet büszke. Legelső ízben 1930., majd 1932. évben győztek meg a Gyilkostó népszerűsítését célul kitűző szervezetek, gyergyószentmiklósi vezetőférfiak arról, hogy a tó vize befagyott állapotban a legkitűnőbb korcsolyapályát szolgáltatja. Az ebben a két évben kísérletképpen edzési céllal megrendezett hathatós műkorcsolya-tanfolyam alkalmával bebizonyosodott, hogy akkor is elsőrendű állapotban volt a tó jege, amikor már az enyhe időjárás miatt jégpályákról beszélni sem lehetett. Az ideai bajnoki versenyek alkalmával is bár 8–10 fok C. meleget mutatott a hőmérő, a Gyilkos-tónak 40 cm-es, kitűnő jégpáncélya lehetővé tette a versenyek megrendezését.

A versenyeken az ország legjobb versenyzői indultak Bucurestiből, Kolozsvárról, Brassóból, Marosvásárhelyről, Csernovitzból, stb., mintegy huszonketten. Mindenikük olyan kiforrott versenyzőnek bizonyult, hogy a helyezése sorrend megállapítása igen nagy gondot okozott a versenybíróknak. A Timcei—Fieraru fővárosi páros európai klasszist jelentett. Szédületes akrobatikus táncalkkával elkápráztatták a nagyszámú közönséget. A közönség soraiban ott láttuk Moldovan Victor volt minisztert, akinek Ileana leánya a páros versenyben második helyen végzett. Nagy kísérettel érkezett a tóhoz N. Jonescu vármegyei prefektus is, akit Caza c városi időközi bizottsági elnök fogadott.

A versenyek különben reggel 9 órától este 8 óráig tartottak. A tó jegét estére pompásan kivilágították. Lenyűgöző látványt nyújtott a tükörsima, csillogó jégen tovasuhanó párok tömege. A Gyilkostó csodálatos szép környezetével semmivel sem marad el a külföldi divatos és drága téli szórakozó helyek, mint Semmering, Magas Tátra és Svájc különböző, alig megfizethető vidékei, alpesi hangulata, varázsa mögött. A rendezőség ötletességére jellemző, hogy a pálya melegegődjében hangosan beszélő rádió felerősített zeneszámaival lepte meg a versenyzőket és közönséget. Okszerű és előrelátó építkezésekkel, melyeknek sorát dr. László Dezső ügyvéd, a gyergyószentmiklósi közbirtokosság, dr. Csiky János orvos és mások nyitották meg, olyan magánvillák építésével, melyeknek székely stílusa és művészi megépítése példamutató az állandóan fokozódó építkezési kedv kialakítására, — téli üdülőhelynek épügy alkalmassá tették a Gyilkostót, mint a téli sportok gyakorlására.

A versenyek után Caza c városi időközi bizottsági elnök a Menedékházban este osztotta ki a nyeresémdíjakat a győzteseknek: a négy első helyezett eredeti gyilkostói tiszafából székely ezermesterek által faragott író-, dohányzó készleteket és más művészi tárgyakat kapott.

A Gyergyói Sportegylet jégszakosztálya, dr. Csiky János orvos, elnök, vezetésével, nagy áldozatkészséggel, rengeteg fáradsággal, az országos korcsolyabajnokságoknak a Gyilkostó terén történt megrendezésével méltóképpen felhívta az országot, sőt a külföld figyelmét is a csikmezei téli Svájcra. Teljesen ingyenesen adott három napon át ellátást az összes versenyzőknek és megtértette utiköltségeiket is. Ugyancsak hasonló áldozatkészségről tett tanuságot a városi klimatikus bizottság is, élén Caza c időközi elnökkel és Sabá u főjegyzővel, amikor jelentékeny összegű hozzájárulással sietett a versenyek megrendezési költségei előteremtéséhez.

Ez a verseny és a vele kapcsolatos sporthét kétségtelenül bebizonyította, hogy a Gyilkostó mindenféle sportra, de főleg korcsolyázásra és szierezésre ideálisan alkalmas.

Itt említjük meg, hogy Bányai János székelyudvarhelyi teológus tanár, a „Székelység” szerkesztője a százéves Gyilkostó jubileumi éve alkalmával, a „Székelyföldi utmutató” címen indított sorozatában ismertetőt adott ki, mely pompás képeivel, a Gyilkostóra vonatkozó összes tudományos adatokkal, kitűnő utitársa a csodálatos vidékre kiránduló természetjáróknak.

Albert István.

Lettország—Románia 2:1. Bucurestiből jelentik: A két ország jégkorongválogatottjának a találkozását élénk érdeklődés előzte meg. A román csapat mezőnyben jobban játszott, sokkal többet is támadott, de a befejezésnél nem kísérte szerencse a román játékosok útseit. — Előző nap: Telefon Club—Riga válogatott 1:1 (0:0, 0:0, 1:1). A Telefon Club is győzelmet ért el.

Edward Gardere, a kiváló francia all round vívó Bernben Noel svájci mesterrel vívott 10 találós mérkőzést mindhárom fegyverben. Kardban és épében győzött a svájci mester 10:9 arányban, míg törben sikerült Garderének 10:7-re megvernie a professzionista ellenfelét.

Vásárolni lehet belőle egy házat, birtokot, autót, világköri utazást és... mégis marad még pénz egész életére. És ha arra gondol, hogy mindezt megszerezheti ha az Állami Sorsjátékon egy sorsjeggyel játszik.

FEBRUÁR 15.-én lesz a IV. osztály huzása.
CSERÉLJE BE SORSJEGYÉT IDEJÉBEN
IV. OSZTÁLY — XV. SORSJÁTÉK.

ÁLLAMI SORSJÁTÉK

Gyémánt-óriások

A görögök adams-nak, legyőzhetetlennek nevezték a gyémántot rendkívüli keménysége miatt; Plinius, a nagy latin természettudós pedig azt hitte, hogy összetörhetetlen. De ma Plinius véleménye már nem áll meg. A gyémánt nem törhetetlen, sőt már gyenge kalapácsütésre is darabokra török, bizonyos kristályalakok lapjai mentén pedig kitűnően hasad. Csizolni, köszörülni is lehet és szerencse, hogy mindez így van. Mert ezek a hasító, csiszoló és köszörülő eljárások nemesítik a természetben talált nyers gyémántot csillogó briliánssá, gyakran pénzben alig kifejezhető értékű drágakövevé.

A világ eddig ismert leghatalmasabb gyémántja, a 3106 karátos Cullinan, amelyet a délafrikai Transvaalban találtak 1905-ben. Egy nemzetközi (metrikus) karát 0,2 gramot tesz, ez a gyémántóriás tehát nem kevesebbet, mint 621,2 gramot nyom. A követ másfélszáz ezer fontért vette meg a transvaali kormányzás és Edward angol királynak ajándékozta, aki azután kicsiszoltatta.

Ugyanígy dolgozták fel pompás briliánssokká a világ második legnagyobb gyémántját, a szintén délafrikai eredetű Excelsior-t. Ez nyers állapotban 995,2 karátot nyomott. 21 briliánst csiszoltak belőle. 1919-ben valóságos szenzációszámba ment egy új jövevény, egy 1500 karátos, gyönyörű, kékesfehérszínű kőóriás és a nemzetközi ékszerpiac lázas kíváncsisággal várta a briliánsfejedelem bevonulását. A remény azonban füstbement, a szép gyémánt darabokra törött a köszörűműhely eszközei között.

A legújabb gyémántóriást, a néhány éve Délafrikában felfedezett Jonker-t szerencsére megkímélte sorsa. A 726 karátos pompás követ tulajdonosa hosszas habozás

és tépelődés után három darabra fűrészeltette s a darabokat külön-külön feldolgoztatta, akként, hogy 12 kisebb briliáns került ki belőle. A gyémánt akkora értéket képviselt, hogy a biztosítótársaságok nem vállalták biztosítását hasítási és köszörülési hibák esetére. Így hát minden anyagi kárpótlás reménye nélkül kellett belemenni a kockázatos vállalkozásba. Hónapokig tartott a munka, a kő tulajdonosa idegössze-roppanást kapott rettegésében, de a Jonker megúsza a veszélyes műtétet. Maga a köszörűlőmester is megkönnyebbülve sóhajtott fel utána: „most pedig három napra horgászni megyek, hogy idegeimet rendezze” — és valóban, három napig feléje se nézett nagy vállalatának. A 12 briliáns összesen 375 karátot nyom, 351 karátot tehát porrá és törmelékévé köszörültek. De az anyagvesztéséget busásan kiegyenlítette a tucatnyi briliáns értéke. A Jonker gazdag fájdalomdíjat fizetett az aggodalomért, amivel sorsa iránt viseltettek.

Eucharisztikus egyesülésre nevel

MESCHLER S. J.:

Készület a nagy lakomára

című remek kis munkája, melyet Csávossy Elemér rendezett magyar kiadás alá. — A hírneves nagy német jezsuita író bensőséges, mély gondolatokban gazdag, imaszertü elmélkedései, előkészületül és hálaadásul a szentáldozásra. Az imakönyvvalaku 250 oldalas könyv ára remek címlappal kartonban 72 leí.

Megrendelhető: könyvosztályunknál.

LEGUJABB

Welczek német nagykövet a francia külügyminiszternél

Tovább fejlődik a német-francia viszony enyhülése

Párizsból jelentik: Welczek német nagykövet hétfőn délután hosszas megbeszélést folytatott Delbos francia külügyminiszterrel. A „Petit Parisien” szerint a megbeszélés során a legutóbb lezajlott német eseményekről volt szó. A német nagykövet kijelentéseiből hir

szerint kitűnt, hogy a németországi események nem érintik a francia-német viszonyt. A két ország kapcsolataiban az utóbbi időben mutatkozó megenyhülés előreláthatólag tovább fejlődik.

Horthy Miklós magyar kormányzót nagy ünnepélyességgel várják Varsóban

Kánya Kálmán külügyminiszter már megérkezett a lengyel fővárosba

Varsóból jelentik: Kánya Kálmán Beck lengyel külügyminiszterrel és kíséretével kedden délelőtt Varsóba érkezett. A magyar külügyminiszter a keddi délelőttöt látogatásokkal és megbeszélésekkel töltötte.

A lengyel főváros képe percről-percre változik. Egyre több zászló és lombfűzér jelenik meg a házakon. A magyar kormányzó ünnepélyes bevonulása szerdán, kora délután megy végbe. Horthy kormányzó este tíz óráig marad a fővárosban és erre az időre gazdag műsort

állítottak össze.

A bieloviecai erdőben ragyogó napsütésben kezdődött a vadászat keddi, második napja. Az államfők reggel 8 órakor indultak gépkocsin a vadászat színelvére, amely 25 kilométernyire van a kastélytól. A keddi napon őzhajtásra került sor. Délben 13 órakor megszakították a vadászatot és kinn a vadászterületen villásreggeliztek.

Horthy kormányzó szerdán reggel indul el Moszciki elnök társaságában Varsóba.

Nagyfontosságú tanácskozás Eden és Grandi között

Angol-olasz kibékülésben bizakodnak. — Anglia elismeri az abessziniai olasz uralmat, ha Olaszország feloldja a földközi-tengeri feszültséget

Londonból jelentik: A „Daily Mail” megerősíti azt a hírt, hogy a hét folyamán Eden és Grandi olasz nagykövet között nagyfontosságú tanácskozás lesz. Az olasz rádió-propaganda enyhülése is bátorítja Angliának azt a reményét, hogy mielőbb megindulhatnak a tárgyalások Rómával. Az abessziniai olasz hódítás elismerése, mely a megbeszélések életbevágóan fontos vonása, nem jelent nehézséget az angol kormány számára. De csak abban az esetben, ha az olasz kormány kész ismét fölvenni az együttműködést a Földközi-tengeren és bizonyítékát adja annak, hogy megérti Anglia kötelezettségeit más világrészekben. A lap szerint Rómában bizakodó a hangulat az angol-olasz viszony jövője tekintetében.

A „Daily Express” szerint Mussolini lesz a főalakja azoknak a fejleményeknek, amelyek még e hét vége előtt az európai politikai életben várhatók. A Duce kész helyreállítani a jóviszonyt Angliával. Eden utakat és módokat keres az olasz lépés megkönnyítésére. Erőfeszítései a következő eredménnyel járnak majd: 1. Olaszország tevékenyen részt vesz a spanyolországi önkéntesek elszállítását célzó tervek végrehajtásáért. 2. Megindulnak az angol-olasz megbeszélések a jóviszony helyreállítása és a földközi-tengeri feszültség enyhítése érdekében. 3. Az európai helyzet enyhülni fog annak következtében, hogy a spanyol viszály igazi polgárháborúvá zsugorodik össze.

OLASZORSZÁG VISSZAHIVJA ÖNKÉNTESEIT SPANYOLORSZÁGBÓL.

Párizsból jelentik: A „Figaro” londoni jelentése szerint az angol-olasz eszmecsere valószínűleg már szerdán megindul Grandi és

Eden megbeszélésével. A tanácskozásokon mindenekelőtt őszinte vita tárgyává teszik a spanyol kérdést. Az „Echo de Paris” londoni levelezője szerint Olaszország a Spanyolországban harcoló olasz önkéntesek visszahívását tervezi. Grandi állítólag már közölte is Edennel Olaszországnak ezt a szándékát. A lap szerint a semlegeségi bizottság legközelebbi ülésén derül majd ki, hogy ezek a hírek mennyiben felelnek meg a valóságnak.

Szerencsétlenül járt egy szovjet óriás-léghajó

A sűrű ködben hegycsúcsnak ütközött és lezuhant az URSS VI. léghajó. Tizenhárom ember életét veszítette a szerencsétlenségnél

Moszkvából jelentik: Az „URSS VI.” szovjet léghajó szerencsétlenül járt. Tizenhárom ember életét veszítette, három súlyosan megsebesült, három sértetlen maradt. A léghajó 19 főnyi személyzetével próbapilótát végzett Moszkva és Murmanszk között, hogy tanulmányozza a Papanin expedíció tagjainak hazaszállítási lehetőségét. A szerencsétlenséget bizonyára az okozta, hogy a léghajó a sűrű ködben hegycsúcsnak ütközött. A szovjet-kormány elhatározta, hogy a szerencsétlenül jártak hátramaradottjainak 10-10 ezer rubelt folyósít és a hátramaradottak nyugdíját felemeli. A kormány rendeletére a „Norman” jégtörő utnak indult a Papanin expedíció tagjainak felkutatására.

A területi győzelem eredményei

Párizsból jelentik: A spanyol harcterről érkezett jelentés szerint a nemzetiek legutóbbi győzelme felszabadította a Teurel és Saragossa közötti utat. A nemzetiek a legutóbbi harcok során 100 négyzetkilométer területet foglaltak el.

Apróhirdetések

Egy szó ára 3 lel, vastag betűvel 6 lel. „Cim a kiadóban” még további 10 lel. Alláskeresőknek 330% kedvezmény. Legkisebb hirdetés díja 30 lel. Eke szó mindig vastag betűvel leez szedve. —

Adás-vétel

Modern gyermekkocsi teljesen jókarban levő eladó. Nagyvárad, Str. J. Moskovits 10.

Veszek

mindenféle ruha- és ágyneműt, varrógépet, makulatura papírt, stb. Hívásra hához megyek. Klein, Nagyvárad Str. Budaj Deleanu (v. Holdvilág-utca) 2. szám

Egy darab

8 atm. feszmerő, államilag hitelesítve, jutányos áron eladó. Nagyvárad, Pictorul Grigorescu 4. II. etaj.

Hangverseny zongora eladó. Nagyvárad, Bratianu (v. Szaniszló) u. 27. szám.

Eladó

jutányos áron egy használt, de jókarban levő „Singer” varrógép. Megtekinthető: Nagyváradon, Bdul Bucurestilor (v. Káptalan-sor) 9. szám alatt.

Alkalmazás

Görög kat. vallásu, román-magyar gépirónó állást keres. Cim a kiadóban.

Intelligens leány elvállal inkasszót, felügyelőt, esetleg könyv- vagy házimunkát, csekély fizetéssel vagy koszt ellenében. Cim: Kassav Julia, Nagyvárad, Str. Flurescului (v. Tilinkó-u.) 14. szám.

Háztartásba

menne jó főző úri lány, Kisebb családhoz, esetleg plébániára, vidékre is. Cim: Szébeni László Nagyvárad, Aurel Vlaicu (v. Vamház) u. 28.

Különféle

Korlátlan

italmérés engedélyhez társat keresek némi tőkével és helyiséggel. Leveleket „13” jellegre a kiadóba kérek.

Keresztény okleveles gazdatiszt állást változtatna. Érdeklődők leveleit kiadóba „Keresztény” jellegre.

Radnai

egyesleges magyar gyorsírást olcsón tanítok. — Csoportban is. Cim a kiadóban.

Egy jókarban levő gramofon eladó. Str. Axente Sever (Bem utca) 12.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körtorgógépén Oradea, Str. Regele Carol II. No. 4.

Kioltvasott

ujszagot és folyóiratokat, kérünk kórházi betegek részére. Leadható a kiadóhivatalban.

Lakás

3 szobás, fürdőszobás komfortos lakás, május elsejére és egy 1 szobás komplett udvari lakás március 1-re Printul Mihai (v. Gerliczy) u. 6. Nagyváradon kiadó. — Megtekinthető déli 12 és 1 óra között.

3 szobás

fürdőszobás lakás melék helyiségekkel és kerttel május elsejére kiadó Nagyvárad, Str. Petőfi 24. — Ugyanott eladó egy házhely 19 m. frontai kb. 400 m².

Egyszobás

fürdőszobás lakás kiadó május 1-re. Nagyvárad, Str. Cogalniceanu (v. Várady Zsigmond-utca) 17. szám.

Kiadó

március 1-re 2 szobás, fürdőszobás lakás. — Nagyvárad, Str. Principe Mihai (v. Gerliczy-utca) 6. szám.

Kinű 2 szobás

teljes komfortos lakás. Nagyvárad, Simeon Stefan (v. Bethlen) u. 11.

Udvari butorított szoba azonnal kiadó. Nagyvárad, Nicolae Zsiga (v. Lukács György) u. 27.

Elegáns

utcai szoba teljes ellátással kiadó. Nagyvárad, Oltenia (v. Csen-gery) utca 2. szám.

4 nagy szobás

komfortos földszintes magánház, bőseges melék helyiségekkel, május elsejére kiadó. Ertekezni: báró Gerliczy iroda. Telefon 856.

3 szobás komfortos földszintes villa-lakás május elsejére kiadó. Ertekezni: báró Gerliczy iroda. Telefon 856.

2, 3 és 4 szobás

komfortos lakások, május elsejére kiadók. Ertekezni: báró Gerliczy iroda. Telefon 856.

Kiadó

üzlethelyiség berendezéssel azonnal. Nagyvárad, M. Averescu 37.